

No 84.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Wiktora M.
Niedz. św. Hermenegilda
Pon. św. Walerego.
Wt. św. Anastazego.
Śr. św. Marcellana.
Czw. św. Aniceta P.
Piąt. św. Bogumila W.

Wschód słońca 5 m. 13
Zachód słońca 6 m. 50
Dług dnia godz. 13 m. 38
Przybyło godz. 5 m. 31

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 k. kup. 41
Półrocznie „ „ 7

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

Łódź

ul. Przejazd № 8

Telefon № 593

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Sobota, dnia 12 kwietnia 1913 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke
w Żylerzu, w aptece p. Patka.

CENY OGŁOSZEN: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petirowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i nekrologi po 20 kop. za wiersz petirowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petirowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dnie świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu.

Teatr Popularny

przy ul. Konstantynowskiej 16.

Dziś w sobotę „Pani prezesowa”. Jutro w niedzielę popoł. „Intryga i miłość”. Wieczorem: „Pani prezesowa”.

Janina Schoenichen

997

ul. Andrzeja 5. Wł. Janiszewska Magazynu Mód ul. Andrzeja 5.

Po powrocie z zagranicy poleca na sezon obecny MODELE I NOWOSCI w wielkim wyborze.

Ulica Przejazd № 16.

GALANTERYA DAMSKA I MĘSKA.

DLA PAN: BLUŻKI - GORSETY - BIELIZNA - ŻABOTY - WOALKI - REKAWICZKI
BIELIZNA STOŁOWA I KAPIELOWA - CHUSTKI - PONCZOCHY - FARTUCHY
i t. d. — PUDŁA DO PODRÓŻY
DLA PANÓW: DUŻY WYBÓR Krawatów i Koszul - KOŁNIERZYKI - MANKIETY
BIELIZNA - REKAWICZKI - CHUSTKI - SKARPETKI - SZELKI i t. d.

Sklep zaopatrzony w różne przedmioty eleganckie w zakresie galanterii.

CENY PRZYSTĘPNE.

Z poważaniem

WŁ. JANISZEWSKA

Ul. Przejazd № 16 (vis à vis placu Cyklistów).

powiedzieć ze względu na możliwość komplikacji nerkowych.

O przebiegu choroby donoszą nam z Rzymu następujące szczegóły. W poniedziałek wieczór popadł Ojciec Święty w omdlenie. Wkrótce odzyskał wprawdzie przytomność i to bez pomocy lekarzy, ale czując się bardzo osłabionym, udał się na spoczynek. Gdy przybyły zawezwane siostry Papieża, chory, czując się już lepiej, uspokajał je i prosił, aby przyszły na zajutrz. Gdy jednak przybyły w czwartek rano o oznaczonej godzinie, przyjął je sekretarz papieski monsign. Bressan i oświadczył im, że stosując się do woli lekarzy, Papież nie może ich przyjąć. Stan chorego nie budzi wprawdzie niepokoju, ale wymaga bezwzględnie spokoju. Monsign. Bressan odprowadził następnie biedne kobiety, które z trudem tylko łyż powstrzymały do domu, aby uchronić je przed ciekawością czekających przed Watykanem tłumów.

Dzień minął bez ważniejszych wypadków a wezwani lekarze wyrazili tylko pewne obawy, że atak może się powtórzyć. Noc z wtorku na środę spędził Papież spokojnie i nastąpiło polepszenie, które sprawiło, że Papież mógł przyjąć swe siostry a następnie kanclerza stanu, wobec którego wyraził żal, że nie mógł przyjąć pielgrzymów przybyłych z Francji, Belgii i Holandii.

„Wasza Świątobliwość” — rzekł kardynał — „będzie mogła przyjąć pielgrzymów kiedy indziej”.

„Eminencjo” — odparł Papież — „dziękuję za przepowiednię, ale lękam się, że wtedy ujrzą pielgrzymi innego Papieża”.

Kardynałowie dowiedzieli się o ataku Papieża po większej części z dzienników wieczornych. Kardynał Vanutelli zapytany przez dziennikarzy o zdrowie Papieża odpowiedział: „Dużo lepiej, dużo lepiej” i był bardzo zdziwiony, gdy się dowiedział o recydywie.

Wiadomości podane przez niektóre dzienniki, jakoby ze względu na zająć mogące wypadki Watykan był obstawiony przez żandarmeryę, są nieprawdziwe. Dzieje się to tylko podczas conclave.

Sejm pruski.

Sejm pruski — tak urzędowo doniesiono z Berlina — zamknięty zostanie 3 maja.

Przyszłe wybory do sejmiku pruskiego (wybory walmanów) odbyć się mają 16 maja, a wybory posłów 3 czerwca, dlatego sejm teraźniejszy ze względu na odbyć się mające nowe wybory postanowiono rozwiązać już 3 maja.

Odcnemu sejmowi pruskiemu, którego żywot kończy się już niedługo, poświęcić chcemy niniejsze wspomnienie pośmiertne, poprzedzając je krótką wzmianką o historii powstania sejmiku pruskiego i opisem praktyki wyborczej.

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

D-rów Falka, Golca i Jelnickiego

ulica Wólczańska № 36. — Telefonu 14-81.

Dla chorych słyach (oddzielne pokoje i ogólne sale) i przychodni. (Porada 60 kop. — Godz. przyjęć od 8—9 rano, 11¹/₂—1¹/₂ w południe i 7¹/₂—8¹/₂ wieczorem, w niedzielę i święta od 8—10 rano i od 12¹/₂—1¹/₂ po południu. Leczenie światłem i elektrycznością. — Badanie krwi przy syfilisie. 341

Smakosze palą stale

PAPIEROSY

„FROU-FROU”

10 szt. 6 kop., 25 szt. 15 kop.

907

T-wa „Laferme”.

Choroba Papieża.

W świecie katolickim powszechnie wzbudza ją współczucie niekorzystne wiadomości o stanie zdrowia Ojca Świętego. Ostatnie biuletyny stwierdzają wprawdzie znaczne polepszenie, ale lekarze nie mogą się dotychczas stanowczo wy-

Sprzedaj wszędzie. 477

Kazimierz Ossowski, inżynier,
OBROŃCA PATENTOWY.

PETERSBURG — Wozniesienski Prospekt № 20.
BERLIN — Potsdamerstr. № 5.

Znakomity środek odżywczy

KEFIR ZYCKIEGO

nagrodzony trzema złotymi medalami i jednym srebrnym

poleca Apteka W. DANIELECKIEGO.

Łódź, Piotrkowska 127, tel. 12-93. 42ur

Do roku 1848 Prusy nie miały sejmiku, t. j. naród nie miał żadnego udziału w rządach państwa. Rządzili królowie sami, którzy mieli nieograniczone niemal prawa. Dopiero, gdy w roku 1848 lud niezadowolony wywołał rewolucję, domagając się choć małego współudziału w rządach państwa, król odstąpił części swych praw na rzecz narodu i nadał państwu konstytucję t. j. sejm, złożony z przedstawicieli narodu, którzy mają mieć kontrolę nad postępowaniem rządu, służyć mu radą i żądać zaprowadzenia nowych ustaw, jakie uznają za potrzebne.

Sejm składa się z dwóch izb. 1) Z izby panów i 2) z izby posłów.

Do izby panów należą dziedziczni członkowie wysokiej szlachty i powołani za zasługi lub wdowód zaufania przez króla, dalej burmistrzowie kilkunastu największych miast, rektorowie uniwersytetów, biskupi i inni dostojnicy, wreszcie przedstawiciele wielkich własności ziemskich, wybrani przez szlachtę i członkowie domu panującego. Izba panów liczy obecnie około 320 członków.

Do izby posłów, liczącej 433 członków, należą wyłącznie tylko przedstawiciele narodu, wybrani przez naród. Posłem może być każdy obywatel pruski, liczący najmniej 30 lat życia i posiadający prawa honorowe. Wybora jest każdy obywatel pruski, nie pozbawiony praw obywatelskich i nie pobierający wsparcia z gminy, który ukończył 24-y rok życia.

Wybory odbywają się jawnie na podstawie systemu trójklasowego. Każde 250 mieszkańców wybierają jednego walmiana. Tego jednego walmiana wybiera się w trzech klasach, na jakie podzieleni są mieszkańcy. Do pierwszej klasy należą najbogatsi, do drugiej klasy średnio zamożni, a do trzeciej klasy najubożsi mieszkańcy. rozstrzyga o tem lista podatkowa. Naprzykład mieszka w tym okręgu wyborczym fabrykant lub bogaty właściciel ziemski, który płaci rocznie 10 tysięcy marek podatku. Do drugiej klasy, powiódzmy, należy 9 obywateli, płacących po 500 marek podatku rocznie, a do trzeciej klasy, dajmy na to, 240 wyborców, którzy płacą około 30 marek podatku rocznego. Wszystkie klasy mają równe prawa, zatem ów jedyny wyborca w pierwszej klasie może sam jeden dokonać wybo-

ru walmiana. Wynik wyboru najczęściej zależy od stanowiska drugiej klasy, czy ona poprze kandydata pierwszej czy trzeciej klasy, często też klasa trzecia popiera kandydata drugiej klasy i dopomaga mu do zwycięstwa.

Obie izby, tak izba panów, jak izba posłów mają równe prawa. Jeżeli izba posłów żąda jakiej nowej ustawy lub zniesienia ustawy niesprawiedliwej, potrzeba koniecznie, aby izba panów również na to się zgodziła i odwrotnie—gdyby izba panów przeprowadzić chciała odnośną ustawę, a izba posłów na to by się nie zgodziła, nieby uchwała izby panów nie znaczyła, bo cały sejm t. j. obie izby muszą się na to zgodzić.

Ala to jeszcze nie wystarcza; potrzeba jeszcze na to zgody króla, bo każda ustawa, przyjęta przez sejm, dopiero wtedy jest prawem, gdy uzyska podpis króla.

Powiedzieliśmy wyżej, że izba panów i izba posłów mają równe prawa. Wpływ izby posłów jednak jest znacznie większy i jeśli izba posłów żąda, aby rząd w tym lub w owym kierunku rozpoczął działalność, albo zaleci zaprowadzenie lub zmianę tej lub owej ustawy, wtedy izba panów i król, zastąpiony przez swój rząd, t. j. przez ministrów, zwykle godzą się na to życzenie i z nim się liczą.

Wpływy zatem, jakie izba posłów wywiera lub wywierać może na sposób rządzenia krajem są bardzo wielkie. Zależy teraz tylko od tego, z jakich żywiołów składa się izba posłów, która rządzi lub rządzić może państwem. Boć właśnie dlatego, że wpływ izby posłów jest tak wielki, różne partie ubiegają się o to, aby one opanować mogły sejm, aby tem samem one rządzić mogły państwem na swoją korzyść.

O te wpływy w sejmie pruskim jednak tylko ułamek koła narodu ulegać się mogą. Ustawa o wyborach do sejmu zawiera bowiem jedną bardzo wielką wadę, mianowicie zawiera przepis jak wspomnieliśmy już u góry, iż wybory odbywają się jawnie i na podstawie systemu trójklasowego. Skutek tego przepisu jest ten, że wyborcy trzeciej klasy, po większej części składają, cy się ze stanu robotniczego, a częstokroć także wyborcy drugiej klasy, do której należy wielu urzędników, z obawy, aby nie utracić pracy,

głosują na kandydata pierwszej klasy. W istocie też w sejmie pruskim rządzą przedstawiciele wyborców pierwszej klasy, t. j. konserwatyści i wolnokonserwatyści, bogaci hrabiowie, baronowie i landraci. Wpływy przedstawicieli drugiej klasy, do której należą zwłaszcza nacjonal-liberałowie i część centrowców i wolnomysłnych są natomiast bardzo nide, a wpływy trzeciej klasy z której wyszło kilkunastu posłów polskich i socjalistycznych, równają się niemal zeru.

Klasa pierwsza rządzi więc obecnie w sejmie pruskim, przedstawiciele nieliczni w stosunku do ogółu ludności uprzywilejowanych jednostek, to jest junkrów czyli bogatej szlachty pruskiej. Jak wyglądają rządy tej uprzywilejowanej klasy nielicznych jednostek? My, polacy, najlepiej cięba z tego zdajemy sobie sprawę, bo nam okrutne rządy junkrów pruskich najdotkliwiej dają się we znaki, przedewszystkiem pod względem ekonomicznym i gospodarczym.

Celem partyjnym konserwatystów pruskich jest głównie niedopuszczenie uboższych warstw ludności do współrządu, aby ludność tę utrzymywać zawsze w zależności od siebie. Oprócz tego wobec nas, polaków, konserwatysty popierają jeszcze tę politykę rządu pruskiego, która ma na celu zgermanizowanie, a gdzie się to nie udaje, wyniszczenie żywiołu polskiego. Wpływy konserwatystów pruskich podwójnie więc dają nam się we znaki; pod względem gospodarczym i pod względem narodowym.

Gdyby w sejmie miały większość partie ludowe, jak nakazuje sprawiedliwość, to nie byłyby tam przeszły takie prawa, jak ustawa o wywłaszczeniu, ustawa osadnicza i wiele innych, które krzywdzą ludność polską.

Z tych to żywiołów w skład się obecny sejm pruski, którego żywot kończy się niedługo. Sejm obecny, to nie przedstawicielstwo szerokich mas ludności, lecz przedstawicielstwo szarych najuboższych i uprzywilejowanych, które rządzą, jak im się podoba. I nowy przyszły sejm nie będzie inny. Może uda się wolomyślnym lub innym partiom lewicowym uzyskać jeden, dwa mandaty więcej, ale nie więcej. W sejmie pruskim rządzić bowiem będą junkrzy tak długo, dopóki nie zostanie zaprowadzone prawo wyborów równych i tajnych, jak wybory do parlamentu.

KRONIKA TYGODNIOWA.

Stagnacja budowlana. Przyczyny podrożeń komornego. Orgia mieszkaniowa. Stowarzyszeni i Towarzystwo kredytowe miejskie. Opozycja. Kto jest właściwie członkiem Towarzystwa. Pożyteczny wniosek.

Z chwilą rozwinięcia się miejskich Towarzystw kredytowych, olbrzymia ilość kapitałów żydowskich, lokowanych na hypotekach domów w małych prowincjonalnych miasteczkach ustępowała miejsca pożyczkom Towarzystwa, które, pomimo nisko stojących listów, bardziej się opłacały właścicielom niż na 10 lub 12% kapitały żydowskie.

Temu wydarzeniu przypisać należy fakt, iż większą część tych kapitałów postanowiono ulokować w kupnie posesyi łódzkich i warszawskich.

Rozpoczęła się orgia gwałtowna, nieuzasadniona niezem kupna placów i domów w wyżej wymienionych miastach.

W Łodzi handlowano trzy lata temu tak placami i domami, jak gdyby było to kupno koca żyta lub ciurki kartofli.

Rzeczywiście pora była ku temu niezwykle nadająca się. Od czasu wybuchu wojny rosyjsko-japońskiej, t. j. od 1903 r. ruch budowlany zupełnie ustał, a że już przedtem przewidywano wojnę, więc początek stagnacji w tym interesie możemy odnieść do roku 1901.

Po dwuletniej wojnie japońskiej nastąpiła rewolucja, która także rozwojowi miasta nie przysłużyła się. Ruch budowlany ustał więc na lat kilka i przyczynił się do wzrostu potężnej drożyzny mieszkaniowej, która zamieniła się wprost w lichwę mieszkaniową.

Komorne wzrastało do takich rozmiarów, że nie jeden, kupiwszy dom podczas tych rozruchów—spłacić go mógł zupełnie w 5 lub 6 lat niepełna.

Tak wyśrubowane lokale były zachętą do kupna domów, które przedstawiały najlepszy narażenie interesu...

Płacono więc za domy dobrze, a że kapitały były i kredyt również się znalazł, więc w Łodzi żydzi wykupili dużą ilość kamienic. Kupowano też domy bez pieniędzy.

Aby wywiązać się z zobowiązań uciekano się nawet do podniesienia spleconych już pożyczek Towarzystwa, którego listy zastawne, po chwilowej znizce, podniosły się znacznie, a więc znajdowały licznych odbiorców.

Taki stan rzeczy wpłynął bardzo na układ spraw w łonie Towarzystwa kredytowego Łodzi. Ilość członków—żydów dosyć znaczna dotąd po tych ryczałtowych kupach zwiększyła się w dwójnasób, a co zatem idzie rozpoczęła wywierać pewien wpływ na dalsze jego losy, tworząc z niego dla siebie jakąś krowę dojną...

Jeżeli zajrzymy do początków tego Towarzystwa, jeżeli poznamy ducha, który ożywił pierwszych założycieli tej instytucji, to wyniesiemy stąd piękne wrażenie, mówiące nam, że celem instytucji była obywatelska pomoc stowarzyszonemu.

Do dziś jeszcze przepiękna ta myśl uwidacznia się w tem, że cały zarząd spoczywa w ręku obywateli, pracujących dla tej instytucji bezinteresownie.

Jakże odmienny charakter pragnie jej nadać pewna grupa obecnych członków. Oni radziby ją zamienić w instytucję czysto handlową, instytucję, która bezwzględnie stałaby na ich rozkazy i popierała tandetę, którą zaśmiecają miasto.

Obecny właściciel domu, to pokrewna dusza owego łódzkiego fabrykanta bez fabryki...

On trzyma dom po to, aby mieć z niego tylko dochód i dlatego wyzyskuje każdy moment.

O lokatora nie dba zupełnie. To co widzimy w handlarzu żydowskim, to samo ujawnia się w kamieniczniku...

Pierwszy nie wyrabia sobie klienteli, bo to nie jest jego celem, który polega na tem, aby jaknajrychlej zrobić jaknajwięcej pieniędzy, nie patrząc na sposoby, drugi (t. j. kamienicznik) nie dba o wygodę swego lokatora, jeno pragnie

również jaknajwięcej wyciągnąć grosza za komorne.

Taki obywatel nie ma tego poczucia, o które walczy obywatel w innych krajach, to jest, aby lokator jego był zadowolony, a miasto w budynku jego znalazło jeszcze jedną więcej ozdobę.

Otóż stanowczo musimy oświadczyć się przeciwko wpływom tak niekulturalnego osobnika, jakim jest większa część obecnych członków Towarzystwa kredytowego miejskiego, na losy tej wysoce pożytecznej instytucji, a oświadczyć się musimy dla dwóch zasadniczych kwestyj, a mianowicie:

a) że założyciele tej instytucji stworzyli ją dla kulturalnych i obywatelskich celów;

b) że żywot instytucji jest o wiele dłuższy, niż żywot danego właściciela posesyi, które bardzo często, przechodząc z rąk do rąk, zmieniają eo ipso skład członków Towarzystwa.

Główną zasadą istnienia Towarzystwa, na którym może budować swoją i swoich członków egzystencję, jest dobra wiara w to Towarzystwo, dobra wiara w jego trwałe (solidne) prowadzenie.

Jeżeli Towarzystwo to straci zaufanie, to dni jego są policzone. Ba, i który z właścicieli posesyi zgodzi się na to, aby podjąć pożyczkę w listach bezwartościowych? w listach nie dających się spieniężyć. To też stowarzyszeni dbać powinni w pierwszej linii o to, aby znaczenie i powaga instytucji nie osłabły.

W Łodzi dzieje się inaczej.

Stowarzyszony, wzięwszy pożyczkę, nie myśli już zupełnie o Towarzystwie—bo już na razie swego dokonał. Druga pożyczka może mu być potrzebną dopiero za lat 10, lub 15. Któż więc u nas o tem dziś już myśli.

Rzeczywistym więc członkiem Towarzystwa jest nie ten co bierze pieniądze, ale ten, co je daje, a więc posiadacz listów zastawnych. W jego interesie leży w pierwszej linii strzeżenie interesów Towarzystwa, leży pilnowanie, aby władza Towarzystwa, jako stróż jego dobra, dawała jaknajwiększą gwarancję kapitału.

Niewolno więc utrzymywać, że Towarzy-

Prawodawstwo robotnicze.

Prawo z dnia 6 lipca 1912 roku o ubezpieczeniu robotników od nieszczęśliwych wypadków we wzajemnych tow. ubezpieczeń, zakładanych przez właścicieli fabryk i o zabezpieczeniu robotników na wypadek choroby powoli zaczyna wchodzić w życie, jakkolwiek dotychczas jeszcze trwają prace przygotowawczo-organizacyjne.

Prace te dokonywane są przez Wydział Przemysłu Ministerium Handlu i Przemysłu ze współudziałem organizacji przemysłowych, ministerium handlu i przemysłu bowiem (okólnikiem z dnia 4 lutego r. b.) zaleciło władzom lokalnym przy urządzaniu kas chorych pracować ze współudziałem organizacji społeczno-zawodowych.

W myśl okólnika powyższe władze miejscowe zwróciły się do Towarzystwa przemysłowców gub. Królestwa Polskiego, które ze swej strony chciało ułatwić naszemu przemysłowi zadanie wprowadzenia w życie kas chorych na zasadzie prawa z dnia 6 lipca, postanowiło;

a) Urządzić szereg narad dla przedstawicieli tych przedsiębiorstw, którym inspekcja fabryczna już zaleciła wprowadzenie kas.

b) Wydać w języku polskim dokumenty urzędowe, dotyczące kas chorych, jako to, ustawę normalną kas chorych, szemat ich otwarcia, powiadomienie robotników o zasadach nowego prawa i t. d.

c) Usunąć wszelkie trudności, jakie mogą się nastręczyć przy wykonywaniu w prawach o kasach chorych.

Zarządzenia powyższe są już po części wykonane.

„Myśl przewodnią działalności Towarzystwa przemysłowców w powyżej zaznaczonym kierunku (czytamy w odezwie T-wa) jest przekonanie, że racjonalne urządzenie kas chorych ma doniosłe dla kraju znaczenie i leży w obustronnym interesie pracodawcy i robotników”.

Kasy chorych otwierane będą stopniowo, w obecnej chwili zamierzone jest otwarcie w mie-

ście Warszawie i gub. warszawskiej 10 kas chorych w fabrykach Br. Briggs, Norblin, Br. Buch i T. Werner, Ortwein i Karasiński i t. d.

Szematy traktujące o sposobie otwierania tych kas wydane zostały przez Wydział Przemysłowy Ministerium Handlu i Przemysłu i przetłumaczone na język polski. Poza tym w gub. warszawskiej, piotrkowskiej, kieleckiej i płockiej zorganizowano już urzędy gubernialne do spraw ubezpieczenia robotników, które to urzędy zatwierdziły już „porządek wyboru pełnomocników robotników i urzędników przedsiębiorstw przemysłowych dla omówienia ustawy kas chorych”.

Po dokonaniu wyboru tych pełnomocników i omówieniu przez nich opracowanych przez właścicieli fabryk ustaw kas chorych odbędzie się ponowne wybory pełnomocników robotników i pracowników fabryk dla wzięcia udziału wspólnie z przedstawicielami właścicieli fabryk w zebraniu ogólnem kasy chorych, dopiero wtedy kasa ta może rozpocząć działalność.

Sądząc z obecnego stanu pracy w tej kwestii można mieć nadzieję, że w ciągu dwóch miesięcy pierwsze kasy w kraju naszym zostaną otwarte.

Do urzędów gubernialnych zajmować się mających nadzorem nad działalnością kas chorych tow. ubezp. oprócz 8 urzędników państwa wchodzących w skład tych urzędów z ramienia różnych ministeriów, wchodzi 3 przedstawicieli fabryk i robotników.

Sądząc z rozpraw, które się odbyły na zebraniach organizacyjnych otwartych dotychczas urzędów ubezpieczeniowych, zarówno właściciele fabryk jak i robotnicy biorący udział w posiedzeniach, ujawnili bardzo żywe zainteresowanie nowymi prawami.

Równocześnie z pracami nad wprowadzeniem kas chorych w toku są prace nad zorganizowaniem tow. wzajemnych ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków.

Towarzystwa te powstać mają po jednym w każdym okręgu przemysłowym. Królestwo Polskie posiadać będzie również jedno takie towarzystwo i prace przygotowawcze prowadzi komitet, w którego skład wchodzi przedstawicielstwa przemysłowców gub. Królestwa Polskiego, rady zjazdu przemysłowców górniczych Króle-

stwa Polskiego, łódzkiego komiteu handlu i przemysłu, oraz warszawskie t-wo wzajemnych ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków.

Komitet ten w obecnej chwili omawia uchwalony przez Radę Zjazdu przedstawicieli przemysłu i handlu projekt ustawy towarzystwa ubezpieczeniowego. Jak widzimy z tego rzutu oka na stan obecny prac przygotowawczych do wprowadzenia w życie praw z dnia 6 lipca 1912 r., prawa te w najlżejszej przyszłości zostaną wcielone w czyn; zapewnią one dotkliwą dla robotników lukę w prawodawstwie rosyjskiem, które dotychczas nie normowało tych spraw tak ściśle jak je normuje nowe prawo.

Doświadczenie wykazało że do największych klęsk w życiu robotnika należy z jednej strony przewlekła choroba, z drugiej — nieszczęśliwy wypadek.

Tym dwóm klęskom zaradzić chce nowe prawo, którego najłagodszą może stroną jest to, iż wprowadzając czynnik interwencji państwa do stosunku pracodawcy z robotnikiem i zabezpieczając w instytucjach nadzorczych głos decydujący (przez przewagę liczebną) urzędnikom, nie wkłada na skarb państwa żadnych ciężarów, które zarówno właściciele fabryk, jak robotników będą kosztować po kilka milionów rubli rocznie.

W Niemczech, ojczyźnie prawodawstwa społecznego, gdzie istnieje ono około lat 30, w wydatkach na ubezpieczenie bierze udział nie tylko pracodawca i robotnik, ale także państwo.

Gdyby tę zasadę zastosowano i w Państwie Rosyjskiem, dałoby to możliwość albo zmniejszyć wydatki na wprowadzenia nowego prawa ciężary dla przemysłu, albo też pozwoliłoby rozciągnąć ubezpieczenia na większe koła robotników (obecnie nowe prawo z dnia 6 lipca obejmuje tylko 2½ mil. robotników, podczas gdy w Rosji żyje pracą najemną 13 milionów osób).

Co uprzywilejowanie drobnej garstki z jednej strony krzywdzi liczne rzesze robotników zatrudniających się w drobnych warsztatach, z drugiej zaś stwarza dla tych zakładów drobnych przywilej, jakby w walce konkurencyjnej z przemysłem wielkim.

Na wszystko to zwracali i w Dumie i w Radzie Państwa uwagę przedstawiciele przemysłu i

stwo wyłącznie należy do stowarzyszonych, gdyż jak w tym wypadku interesują się nim i szerokie koła posiadaczy listów zastawnych łódzkich.

Tymczasem pewne grono członków Towarzystwa miejskiego rozpoczęło kampanię bardzo podkopującą powagę tej instytucji, narażając samych siebie na niezbyt pochlebną ocenę.

Już omawiając pracę dyrektora biura p. Gajewicza, zaznaczyliśmy wyrażnie, że czynem wielce nieobywatelskim, wprost warcholstwem było odrzucenie żądania mieszkańców Bałut, aby Towarzystwo swoje czynności rozciągnęło i na tę dzielnicę miasta, jakkolwiek prawnie z miastem jeszcze niezłą, jednakże faktycznie połączoną z niem oddawna.

Dyrekcja Towarzystwa przedstawiła tę prośbę z przychylną oceną do decyzji ogólnego zebrania.

Wśród żydków-obywateli łódzkich jakaś z pod ciemnej gwiazdy opozycja zaagitowała, że czeka ich wielkie nieszczęście...

Zrobił się gwałt olbrzymi. Co to jest? Bałuty chcą przyłączyć? listy spadną! — wołano dokoła.

Ze była to agitacja głupia, bezkrytyczna, że strach nieuzasadniony ogarnął głosujących, zaraz postaram się udowodnić.

Ci członkowie, co zebrali się radzić nad sprawami Towarzystwa, już pobrali na swoje posesje pożyczki, inaczej nie mogliby być członkami. A jeżeli pobrali, to poto chyba, aby listami pokryć swoje zobowiązania zaciągnięte na budowę. Gdyby tego nie potrzebowali, pocóżby było zaciągać pożyczkę.

Skoro więc zbyli już listy, to czego się obawiali?

Uzasadniała wówczas opozycja swoje veto tem, że listy spadną...

Gdyby nawet tak było, to mogłoby obchodzić tylko tych członków, którzy mieli przystąpić do towarzystwa w przyszłości, a nie tych, którzy już dawno pożyczki zaciągnęli.

Widzimy więc, że opozycja nie dopuściła przyłączenia Bałut i Zgierza bez żadnych poważniejszych ku temu powodów, a jeżeli były

jakie interesy, to chyba tylko ubocznej natury, nie mające nic wspólnego z celami Towarzystwa.

Na tem jednakże nie koniec warcholstw, bo oto znowu jacyś z pod „jasnej gwiazdy“ obywatele przedstawili zarządowi nowy wniosek, a mianowicie ten, aby Towarzystwo nie wydawało pożyczek na nowowbudowane domy wcześniej, niż po 5-ju a najwcześniej po 3-ich latach.

Wniosek swój uzasadniają owi obywatele tem, że w ten sposób Towarzystwo ustrzeże się od strat, mogących zająć skutek przewrócenia się domu.

„Kliuś, bajduś...”

Dyrekcja Towarzystwa obostrzyła teraz do tego stopnia przepisy, że zażądała od właścicieli nowopowstałych budowli, aby, chcąc otrzymać wcześniej pożyczkę i do tego pożyczkę taką, jaka im przysługuje, powinni poddać swoje domy w czasie budowy kilkakrotnym oględzinom budowniczych, wyznaczonych ku temu przez władze Towarzystwa.

O tem stowarzyszeniu, podpisując ten wniosek, powinni wiedzieć, boć Towarzystwo ogłaszało to postanowienie we wszystkich dziennikach.

Więc, w jakim celu postawiono taki wniosek?

Bije z niego jak łuna owa źle ukryta intencja:

„Myśmy już wzięli pożyczki, trzeba więc przyszłym amatorom budowy utrudnić w ten sposób, aby odleciała od nich chęć stawiania nowych domów”.

I znów szykuje się obrzydliwe warcholstwo, zbliża się ono pod płaszczykiem dobrodziejstwa Towarzystwa, boć uzasadnia, że jest to przerwytywa przeciwko mogącym nastąpić stratom z powodu wyrócenia się domu, w samej zaś rzeczy, zdarłszy maskę z tego dobrodziejstwa, ujrzymy potworną twarz wyzyskiwacza.

Towarzystwo musi dbać o rozwój miasta, a nie stawiać mu przeszkody, bo powstało ono w celach obywatelskich, a nie w celach napychania kieszeni lichwiarzom mieszkaniowym.

Sprawozdanie z 40-letniej działalności Towarzystwa, ogłoszone przez dyrektora Gajewicza,

wyказuje nam, że w ciągu 40 lat ani na jednej posesyi nie straciło Tow., a więc zarząd gospodarzy nie tylko dobrze, ale nawet bardzo dobrze.

Czytając cytowane wyżej sprawozdanie, można przyść do wniosku, że Towarzystwo pracuje za ostrożnie, ale to inna sprawa. Tymczasem występują ludzie z takim nieuzasadnionym wnioskiem, nie lekając się ani krytyki, ani moralnej odpowiedzialności przed ogółem... występują znów w celach osobistych z motywami podobnemi do tych, jakie używano przy odrzuceniu petycji Zgierza i Bałut.

Czyli popełniają tego samego rodzaju warcholstwo.

Otoż, pod wpływem warcholskiej opozycji nie może znajdować się tak poważna instytucja, jaką jest Towarzystwo kredytowe miasta Łodzi, nie wypada też, aby o losach instytucji ze wszelkim miar uczciwie prowadzonej, decydowały sfery mało inteligentne, nie wyrobione ani życiowo, ani kulturalnie, dające się wodzić na pasku ludziom, którzy służą różnym celom, byle nie tym, dla których przeznaczona jest sama instytucja.

Ucieszył więc nas niezmiernie inny wniosek kilkudziesięciu stowarzyszonych, żądający, aby zarząd postarał się o zmianę ustawy, a mianowicie w ten sposób, że w miejsce ogólnego zebrania członków, będzie posiadało Towarzystwo ogólne zebrania reprezentantów.

Wnosić można, że do grona reprezentantów wchodziłyby więcej inteligentne jednostki, któreby nie dopuszczały do podobnych uchwał, jakie zaszły na ogólnych zebraniach podczas narad nad przyłączeniem Bałut i Zgierza.

W tej kwestyi przemawiamy w imieniu opinii publicznej, w skład której wchodzi prócz głębiej myślących członków towarzystwa i ci, którzy popierają to Towarzystwo swoim zaufaniem, nabywając listy zastawne.

Zapewne, że na tem nie może ograniczyć się reforma Towarzystwa.

Poza tą kwestyą, wykazaną wyżej, jest jeszcze wiele innych, ale narazie musimy nawoływać, żeby bodaj ta została należycie poparta.

X. X

handlu; że głosy ich nie miały wpływu decydującego na formę, w jaką nowe prawo się przyobłokło, jest to następstwem znanego ogólnie faktu, że w obu tych działach prawodawczych (jak zresztą w całym politycznym życiu Państwa Rosyjskiego) przeważny wpływ na szlachtę, która wciąż jeszcze nie chce się pogodzić z wzrastającym znaczeniem społecznym przemysłu i handlu, od rozkwitu których zależy przecież siła i potęga państwa i narodów.

N. Z.

Potrzeba ruchu fizycznego dla osób starszych obu płci.

W społeczeństwie naszym panuje przekonanie, że potrzeba ruchu fizycznego zachodzi li tylko w zastosowaniu do młodzieży. Ze tak nie jest świadczą o tem liczne niedomagania pośród osób w starszym wieku, wpływające przeważnie z wadliwego obiegu krwi w organizmie, wynikłe skutkiem zastoju mięśniowego, czyli braku ruchu lub pracy mięśniowej.

Lecz, niestety, z chwilą skonstatowania zastoju w swoim organizmie dla zaradzenia złemu uciekamy się do środków sztucznych. Mikstury lekarstwa, cudowne, eliksiry reklamowane w różnych pismach, najchętniej bywają używane, przedewszystkiem z tej przyczyny, że najmniej nas to fatygują.

Zaradzić złemu w sposób naturalny nikt się nie stara i nie szuka ratunku w uleczeniu niedomagań przez ruch fizyczny, powołujący szybszy obieg krwi i działający skuteczniej i pewniej od wszelkich eliksirów i medykamentów.

W rzadkich wypadkach przełamują niektórzy lenistwo mięśniowe, zdobywając się na ruch w formie chodzenia, robia przytem pewną przestrzeń pieszo, a gdy spodziewanych rezultatów nie osiągają, obwiniają o to zalecaną metodę ruchu, niepomni, że „ruch“, aby był pożytecznym dla organizmu, winien być wszechstronnym.

Tylko ruch wszechstronny jest w stanie wywołać pracę mięśni. Tylko wszechstronna praca mięśniowa jest w stanie wywołać właściwy obieg krwi odżywczo działający na organizm człowieka.

Jak różnorodniemi są mięśnie w organizmie ludzkim, tak i różnorodnymi winny być ruchy przez wykonywanie których zmuszalibyśmy do pracy owe mięśnie.

Znałem osoby obu płci cierpiące wskutek zastoju w przemianie materii, używające przechadzek po parę i więcej wiorst dziennie bez najmniejszego wpływu na obieg krwi i bez polepszenia zachwianego zdrowia, dopiero po zastosowaniu ruchów zmuszających do pracy liczniejsze grupy mięśni, odczuwały one znaczne polepszenie, wskutek wywołanego tym ruchem obiegu krwi w grupach mięśni, będących oddawaną w ciągłym zastoju.

Ruch fizyczny dla osób starszych winno się stosować ze ściśłem uwzględnieniem indywidualności danego osobnika. Działalność serca i organów oddechowych, zasób sił, zdolność mięśniowa, wszystko winno być brane pod uwagę przy stosowaniu ruchów dla osób w wieku starszym.

Takich zaś ruchów, odpowiadających wyżej wymienionym wymaganiom dostarczyć może li tylko umiejętnie stosowana gimnastyka szwedzka.

Władysław Pyłasiński.

Szpital dla chorób zakaźnych.

Sprawa budowy szpitala dla chorób zakaźnych w Łodzi posuwa się ciągle naprzód. Niedawno powrócił z Hamburga radny magistratu dr. J. Watten, dokąd udawał się z wypracowanymi przez architektów miejskich szkicami budowy projektowanego szpitala, aby zasięgnąć opinii u znanego budowniczego dr. Ruppla, specjalisty w sprawach budowy szpitali. Dr. Ruppel udzielił pewnych wskazówek, które uwzględnione zostaną przy sporządzeniu szczegółowych planów szpitala.

Szpital dla chorób zakaźnych w Łodzi odpowiadać ma ostatnim wymaganiom higieny i techniki. Składać się on będzie z kilkunastu pa-

wilonów, które urządzone będą na wzór istniejących zagranicą. Z pośród projektowanych pawilonów wzniesione będą: dla chorych na ospę, różę, szkarlatynę, dyfteryt, tyfus plamisty, cholewę i t. d. Ponadto wybudowany zostanie oddzielny dom izolacyjny według systemu dr. Pasteura, trupiarnia i t. p.

Prócz specjalnych pawilonów dla umieszczania chorych, wzniesione będą budynki na mieszkanie dla lekarzy, na administrację i gospodarcze.

Według obliczeń koszty budowy szpitala wyniosą około miliona rubli.

Gmach szpitalny zajmie obszerne terytorium, bo 20 morgów przy szosie karolewskiej. Początkowo szpital wybudowany będzie na 250 łóżek, a następnie rozszerzony przez budowę nowych pawilonów do 400 łóżek.

Rozpoczęcie robót około budowy projektowanego szpitala umożliwi fundusz, jaki dotychczas wydziela corocznie konsorcjum gazowni łódzkiej, a wynoszący obecnie około 400,000 rb. Fundusz ten posiada kasa miejska do rozporządzenia komitetu szpitalnego. W tygodniu nadchodzącym odbędzie się w magistracie posiedzenie Komitetu budowy szpitala, na którym zdecydowana ma być sprawa powierzenia wykonania szczegółowych planów, jakie przedstawione będą następnie do zatwierdzenia ministeryum. (a)

Stanowisko Rosji wobec Czarnogórze.

(Komunikat urzędowy).

(Dokończenie.)

Sprawa utrzymania status quo na wybrzeżu morza Adryatyckiego przedstawiała się dla Austrii i Włoch o tyle żywotną, że w ocenie znaczenia tej sprawy nie mogło być wątpliwości.

Z drugiej strony utrzymanie tego status quo wywołało obronę innego ściśle z nim związane go zapoczątkowania; sposobu istnienia przyszłej prowincji albańskiej.

Stąd też brało źródło dążenie obu mocarstw do możliwego rozszerzenia granic ludowych Albanii, w której skład weszłyby jednolita ludność albańska.

Prawa zwycięzców weszły w konflikt ze wskazanym wyżej interesem, wysuwającym ze swej strony prawo plemiennej całości Albanii.

Jeżeli tarcie to powodowało spór, to w każdym bądź razie nie można powiedzieć, żeby przewaga nie była po stronie teoretycznego zapoczątkowania jednostki albańskiej.

Do Czarnogórze i Serbii przyłączone będą liczne miasta i dzielnice, w których niemało znajduje się szczytych albańczyków. Wątpliwem jest czy można robić zarzuty wielkim mocarstwom za to, że nie pozwoliły, aby ów spór zamienił się na ostry antagonizm.

Po długich i uciążliwych rokowaniach doszło do kompromisu.

Kompromis ten, jak to bywa zwykle, stał się wynikiem wzajemnych ustępstw. Obroniwszy Przrend, Ipak, Djakowę i Dibër na rzecz słowian Rosja jednocześnie uznała za potrzebne zgodzić się na przyłączenie do Albanii miasta Skutari. Ustępstwo to uczyniono w imię utrzymania pokoju, którego zakłócenie dla rzeczowej kwestii było widoczną nielogicznością zarówno w oczach Rosji, jak i Europy.

Prawdopodobnie niewielu z tych, dla których Skutari stało się jakimś hasłem nawoływania rządu do działań stanowczych, zdaje sobie jasno sprawę, jakie jest obecne znaczenie tego miasta i wynikłego o nie sporu. W rzeczywistości Skutari jest miastem czysto albańskim i rezydencją arcybiskupa katolickiego z kilku instytucjami katolickimi.

Rok wstecz, kiedy nie można było przewidzieć wypadków obecnie się tam rozstrzygających, Cesarzski wicekonsul w Skutari Miller, dziś z poświęceniem wykonywający swój ciężki obowiązek w obleżanym mieście, komunikował ministeryum Cesarowskiemu, że (zdaniem jego) zaborcze dążenia Czarnogórze, mające na widoku terytorja z ludnością wyłącznie albańską i katolicką, nie powinny znaleźć poparcia z naszej strony. Posiadając niezmierne mało liczną ludność, donosi Miller, Czarnogórze mimo to odgrywa znaczną rolę w rządzie innych państw bałkańskich. Na

to znaczenie składają się wyłącznie siły bojowe Czarnogórze, oparte na jednoci narodowej i wysokich jego zaletach moralnych. Tymczasem polityka asymilacyjna względem plemion obcych rasowo i religijnie, przerasta siły małego Czarnogórze.

W ciągu 35 lat czarnogóscy nie mogli asymilować nawet tych kilku tysięcy albańczyków katolików i muzułmanów, którzy weszli w skład jego terytorium po wojnie r. 1877—1878. Ludność muzułmańska Dulcigno np. jeszcze w ostatnich latach emigrowała do Skutari. Nawet na polu handlowo-przemysłowym czarnogórcy niżej stoją od swoich nowych poddanych, np. od albańczyków z Podgoricy.

Wobec tego, gdyby nawet w wyniku swego parcia na południe Czarnogórze było w możności przyłączyć część sandżaku skutaryjskiego, to zdobycz ta nietylko nie przyniosłaby korzyści, ale osłabiłaby nawet znacznie państwo, zlewając z mało liczną ludnością czarnogórców około 10 tysięcy ludzi, obcych co do wiary, krwi i języka, którzyby nigdy nie przyjęli tradycji czarnogórskich, ideałów jego i ducha.

Pozatem jest rzeczą możliwą, że znaczna część tych nowych poddanych wkrótce stanęłaby otwarcie we wrogiej pozycji. Czarnogórze prze stałoby być dawniejszym państwem i przekształciłoby się na Czarnogórze-Albanie.

Według zdania naszego przedstawiciela, włączenie do Czarnogórze znacznej liczby katolików dałoby tym ostatnim możność nawiązywania stosunków poza rubieżami kraju, skutkiem czego znalazłaby sobie tam podłoże obce wpływy.

Jeżeli przytoczone dane w związku z niezbędną koniecznością zapobieżenia starcia ogólnieuropejskiemu motywują przyczyny, dla których rząd Cesarzski nie uznał posiadania Skutari za kwestję żywotną dla Czarnogórze, to z drugiej znowu strony nie można nie zwrócić uwagi na stanowisko, zajęte w tej sprawie przez króla Mikołaja, jak również i na warunki, w jakich postawił się względem Rosji od samego początku zatargu.

Przedewszystkiem król sprzeniewierzył się przyjętemu na się zobowiązaniu, że miał uprzedzić Rosję w razie ogłoszenia wojny i otrzymać na to jej zgodę; tymczasem król ani nie uprzedził, ani nie pisał się o aprobatę. Pomimo to Najjaśniejszy Pan raczył okazać wielkoduszną pomoc narodowi czarnogórskiemu, asygnując fundusze na żywność dla ludności.

Gdy sprawa Skutari była rozstrzygnięta na konferencji w Londynie, rząd Cesarzski uważał za swój obowiązek powiadomić o tem rząd czarnogórski i zwrócić uwagę na bezowocność dalszych ofiar i przelewu krwi przy obleganiu miasta, które bezspornie przyznane zostało Albanii.

Król otrzymał osobiste przyjacielskie ostrzeżenie, w którym zwracano uwagę na ciężką odpowiedzialność, jaką będzie ponosił w razie dalszego trwania w uporze i związanych z tem bezowocnych ofiar. Udzielono mu następnie stanowce rady uniknięcia oskarżenia o dążenie do celów osobistych, wskutek których naród czarnogórski naraża się na bezowocny przelew krwi.

Wszystkie te ostrzeżenia narażenie nie miały powodzenia. Naród czarnogórski widocznie buduje swoje rachuby na tem, żeby wciągnąć Rosję i wielkie mocarstwa w wojnę europejską.

Przyjawszy już raz ud i i w uchwałę, stwierdzającą, że Skutari przejdzie do Albanii, rząd Cesarzski nie mógł się sprzeciwiać tym środkom, jakie przedsięwzięto z kolei wówczas, gdy król odmówił zastosowania się do uchwały wielkich mocarstw.

Środki te obecnie przedstawiają się jako blokada czarnogórskiego i w części albańskiego wybrzeża.

Rząd Cesarzski nie traci nadziei, że rząd czarnogórski w porę powstrzyma się w swych zamiarach i że dla ambicji jego okaże się godnem poddanie się woli Europy, popartej przekonującą siłą morską. W tym wypadku rząd króla Mikołaja nie będzie potrzebował się rozgrzeszać i Europa potrafi znaleźć sposoby do ulżenia sytuacji narodowi czarnogórskiemu, której trudność pogłębia się jeszcze przez niepowetowane ofiary, jakie sprawiło obleżenie Skutari.

Przy ocenie stanowiska, zajętego w danej sprawie przez rząd Cesarzski, nie należy podda-

wać się jedynie uczuciu zrozumiałego współczucia dla dziełnego narodu czarnogórskiego, którego cała przeszłość wywołuje mimowolny odzew wśród rosyjan. Rząd nie może zapominać o swej odpowiedzialności przede wszystkim wobec narodu rosyjskiego. Rząd powinien ostrożnie ważyć swoje uciwały, by ani jedna kropla krwi rosyjskiej nie była przelana, o ile interesy kraju nie będą tego wymagały.

Rosja jest wielkim słowiaństwem, prawofawnem mocarstwem i w tym charakterze nigdy nie żałowała pomocy oraz ofiar swym braciom, lecz stosunki Rosji do jednowierzycy i jednoplemiennych państw nie mogą być budowane na obowiązku rządu rosyjskiego zawsze i we wszystkich wypadkach wypełniać wszystkie ich życzenia i żądania.

Nasi młodzi bracia mają również obowiązki, o których im nieawszsze potrafi przypominać nasza praca, obowiązki zachowywania się z szacunkiem do rad, których Rosja nie nadużywa i pamiętania o tem, że jeżeli my szczytny się ich powodzeniem, to te ostatnie nie mogłyby być urzeczywistnione, gdyby nie Rosja, która powołała ich do życia i obecnie niezbędna jest dla nich zarówno w smutku, jak i radości, a zwłaszcza do wzajemnego się ich pogodzenia, bez czego nie może ustalić się trwałość i siła tych narodów.

Taki jest stosunek Rosji do słowiańskich i prawosławnych narodów. Różnica plemienna nie prowadzi bezwarunkowo do plemiennego antagonizmu i rzeczą jest wątpliwą, czy sprawa pokójki zyska co na przeciwstawianiu jednej rasy do drugiej.

W świadomości swej wewnętrznej prawości i siły, Rosja nie potrzebuje przechodzić od alarmu do pogroźek, gdyż nie jest to przejawem siły narodowej.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Przemysław. Jutro Myślimir. W poniedziałek: Wacław.

TEATR POLSKI. (Cegielniana nr. 63). Dziś „Panna Maliczewska” Zapolskiej, z występem p. Lubiech-Sarnowskiej. Benefis p. Maliszewskiej. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Dzwon zatopiony” Hauptmanna. Początek o godz. 3 pp. — „Dyabel i karczmarz” Krzywoszewskiego. Początek o godz. 8 min. 15 w.

TEATR POPULARNY A. Mielewskiego (Konstantynowska nr. 10). Dziś „Pani prezesowa” P. Webera. Początek o godz. 8 min. 15 wiecz.

— Jutro „Intryga i miłość” Schillera. Początek o godz. 3 po poł. — „Pani prezesowa”. Początek o g. 8 min. 15 wiecz.

STOW. PRAC. PRZEMYSŁU I HANDLU. Dziś (w lok. własnym, Wólczańska nr. 23) koncert-aurat p. n. „Powitanie wiosny”. Początek o godz. pół do 9 wieczorem.

BAL MASKOWY. Dziś (w sali koncertowej, Dzielna 18) bal maskowy artystów teatru polskiego.

Tow. muz.-dram. „GUTENBERG”. Dziś (w Domu Ludowym, Przejazd 34) wieczornica artystyczna. Początek o godz. 9 wieczorem.

TOW. ZWOL. ROZWOJU FIZYCZNEGO. Dziś (w lokalu Nowot 23) wieczornica. Początek o godz. pół do 9 wieczorem.

„KOŁO PANIEN” (Spacerowa 34). Jutro poświęcenie nowego lokalu, o g. 11 rano.

ODCZYT. Jutro staraniem Towarz. „Alliance française” (w sali techników, Spacerowa 21) p. Leon Main wygłosi odczyt p. t. „Honore de Balzac” o godz. 4 po poł.

TOW. KRZ. OSWIATY. Dziś w sali T. K. O. (Mikołajewska 11) p. Eugeniusz Sokółowski wygłosi odczyt p. t. „Poezyo, wzrusz nam serca”. Początek o godz. 8 wieczorem.

— Jutro p. Sokółowski wygłosi odczyt p. t. „Religia i moralność”. Początek o g. 4 pp.

ZE STRAZY. Jutro o godz. pół do 8 rano ćwiczenia II oddziału łódzkiej straży ogniowej ochotniczej w domu rekwizytowym tegoż oddziału.

MUZEUM NAUKI I SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 po poł. do 10 wiecz. w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

ODEZWA.

Komitet obywatelski przy chrześcijańskim Towarzystwie dobroczynności dla niesienia pomocy robotnikom pozbawionym pracy niniejszem zaprasza wszystkich swoich współpracowników t. j. przedstawicieli obwodów i rewirów i wogóle obywateli m. Łodzi bez różnicy stanu, wyzna-

nia i narodowości, na ogólne zgromadzenie mające się odbyć we wtorek dnia 15 kwietnia o godzinie 8-ej wieczorem w sali koncertowej (ul. Dzielna № 18) w sprawie wyboru Komitetu, który się zajmie wykonaniem robót miejskich, ko- sztem asygnowanej przez kasę magistratu m. Łodzi sumy 100,000 rb. Podanie odpowiednie przedstawione zostało dziś policmajstrowi.

W imieniu Komitetu obywatelskiego

R. Gundlach (pastor).

KRONIKA.

—?

(—) **Ubezpieczanie robotników.** Na mocy prawa z d. 6 lipca r. b. ubezpieczanie robotników fabrycznych od wypadków nieszczęśliwych odbywać będzie się wyłącznie w Tow. wzajemnych, zakładanych przez właścicieli fabryk. W Królestwie Polskiem, jak zaznaczyliśmy, będzie jedno takie Tow. ubezpieczeń z siedzibą w Warszawie; obejmuje ono około 2000 fabryk zatrudniających z górą 300,000 robotników.

Organizacją Towarzystwa tego zajmować się będzie specjalny komitet. Komitet ten składa się z przedstawicieli: Tow. przemysłowców, rady zjazdów górników, warsz. Tow. wzajemnych ubezpieczeń i łódzkiego komitetu handlu i manufaktur, w liczbie 4 przedstawicieli od każdej organizacji.

Łódzki komitet handlu i manufaktur reprezentować będą w Komitecie pp.: Maks Kernbaum, Oskar Kindler, Maurycy Poznański i Władysław Wścieklica.

W nadchodzący poniedziałek o godz. 10½ rano w siedzibie Towarzystwa przemysłowców odbędzie się posiedzenie organizacyjne komitetu, na którym wybrane będzie prezydium.

(a) **W pogoni za zarobkiem.** Od stycznia do kwietnia r. b. przez Ostrów (na granicy Poznańskiej) przeszedł z Królestwa Polskiego 23 tys. włościan na zarobki do Prus. Jest to zdumiewająca cyfra, charakteryzująca zastój w przemyśle w chwili obecnej, ponieważ przez cały rok ubiegły udały się do Prus na zarobki tylko 22,000.

(a) **Z komitetu obywatelskiego.** Pod przewodnictwem pastora Gundlacha odbyło się wczoraj, o godzinie 6 wieczorem, nadzwyczajne posiedzenie komitetu obywatelskiego dla niesienia pomocy robotnikom bez pracy przy chrześcijańskim Towarzystwie dobroczynności, ze współudziałem architektów miejskich, w sprawie robót publicznych, do których mają być wzięci robotnicy pozostający bez pracy.

Jak już donosiliśmy, minister spraw wewnętrznych, na skutek starań komitetu i gorącego poparcia gubernatora piotrkowskiego, zatwierdził postanowienie magistratu m. Łodzi, mocą którego z kasy miejskiej asygnowano sumę rb. 100 tys. na przeprowadzenie robót publicznych.

Zgodnie z opinią ministerium, komitet obywatelski utworzy specjalny komitet, który pod kierunkiem inżynierów miejskich, zajmie się sprawą robót publicznych.

Dla przeprowadzenia powyższego, na posiedzeniu wczorajszem postanowiono zwołać na wtorek d. 15 b. m., o godz. 8 wieczorem, w sali koncertowej przy ulicy Dzielnej nr. 18, zgromadzenie ogólne wszystkich obywateli m. Łodzi bez różnicy wyznania i narodowości.

Zadaniem zgromadzenia tego będzie wybór wzmiarkowanego komitetu i omówienie przyszłej akcji.

(h) **Kompania do Kalisza.** Dziś wyruszyła z kościoła św. Krzyża kompania do Kalisza na odpust do kościoła św. Józefa.

(h) **Na urlop.** Sędzia pokoju 4 rewiru m. Łodzi p. Swatutyński wyjechał na kilkumiesięczny urlop; zastępować go będzie kandydat do posad sądowych p. Miler.

(e) **Nowy rejent.** Rejentem w m. Łodzi po zmarłym rejencie Aleksandrowiczu—mianowany został sędzia pokoju VIII rewiru m. Łodzi p. Taraborkin.

(a) **Studia kolejki.** Inżynier Bronisław Cisoński, delegowany z ramienia zarządu Towarzystwa

łódzkich elektrycznych kolejek dojazdowych, rozpoczął pracę nad przeprowadzeniem studyów kolejki elektrycznej od Łodzi via Brzeziny do Kozłuszek.

(h) **Święta żydowskie „Pesach”** (Wielkanoc) przypadają dnia 22 i 23, 28 i 29 b. m. uroczyste, wolne zaś w dniach 24, 25, 26 i 27.

(e) **Zebranie delegatów kółek rolniczych.** Z powodu szybkiego w ostatnich czasach rozwoju kółek rolniczych i powstania kilku nowych kółek w okolicach Łodzi, odbędzie się w tych dniach w Łodzi zebranie delegatów rzeczonych kółek dla przeprowadzenia obrad w sprawach handlowych i gospodarczych.

(e) **Z rynku zbożowego.** Zwyżka cen na zboże, jaka ujawniła się w ostatnich czasach, trwa w dalszym ciągu o wzmocnionej ogólnej tendencji zwykłej. Wczoraj w sprzedaży na łódzkich rynkach zbożowych ceny były następujące:

Pszenica 240 funtów 7 rb. 20 kop. — 7 rb. 30 kop., żyto 230 funt. 5.10—5.25, jęczmień 5.00—5.30, owies 140 funt. 3.25—3.75, (siewny 4.00—4.50), koniczyna czerwona 250 funt. 80 rubli 95 kop., koniczyna biała 90—100, tymotka 180 funt. 21 rb. 25 kop., wyka 260 funt. 8.50—9.00, peluska 260 funt. 8.50—9.00, groch 260 funt. 8.00—8.25, groch „Victoria” 260 funt. 10.00—11.00, saradela 120 funt. 4.20—4.80, rajgras angielski 100 funt. 9.00, włoski 12.00, łubiny poszukiwane (niema dostawy).

(e) **Dzień kwiatka na „Gniazdo”.** W swoim czasie donosiliśmy, że chrześcijańskie Towarzystwo dobroczynności otrzymało pozwolenie na urządzenie w dniu 8 maja dnia kwiatka na rzecz budowy domów dla Towarzystwa.

Ponieważ jedną z pilniejszych jest budowa szkoły Towarzystwa opieki nad dziećmi pod nazwą „Gniazdo” we wsi Kały pod Łodzią, przeto zarząd Towarzystwa dobroczynności przeznaczył dochód z tego dnia kwiatka na rzecz wzmiarkowanej budowy.

Wczoraj w tej sprawie odbyło się posiedzenie zarządu Tow. „Gniazdo”.

(e) **O otwarciu szkoły.** W jesieni roku ubiegłego zarząd Towarzystwa opieki nad dziećmi „Gniazdo” uzyskał od naczelnika łódzkiej dyrekcji naukowej pozwolenie na otwarcie we wsi Kały, w gminie Radogoszcz, szkoły początkowej ogólnej.

Ponieważ we wsi Kały nie było odpowiedniego lokalu, więc wynajęto dom dla szkoły w sąsiedniej wsi Mikołajów, należącej do gminy Rąbień. Tymczasem wójt gminy Rąbień nie pozwala na otwarcie rzeczzonej szkoły w Mikołajowie bez specjalnego pozwolenia władzy naukowej.

Wobec tego zarząd „Gniazda” zwrócił się do naczelnika dyrekcji naukowej o pozwolenie na otwarcie szkoły w wynajętym domu w Mikołajowie do czasu ukończenia budowy własnego domu we wsi Kały.

(a) **Z Tow. opieki nad zwierzętami.** Zapowiedziane na wczoraj ogólne zebranie roczne członków łódzkiego oddziału Tow. opieki nad zwierzętami nie doszło do skutku z powodu przybycia niedostatecznej liczby osób. Następne zebranie, prawomocne bez względu na liczbę obecnych, odbędzie się w drugim terminie, dnia 18 b. m., o godz. 8 wieczorem, w sali Hotelu Manteuffla.

(x) **Z Tow. „Przyszłość”.** Zwyczajne tygodniowe zebranie członków tow. abstynentów „Przyszłość” odbędzie się, jak zwykle, w niedzielę dnia 13 b. m. punktualnie o godzinie pół do 3 po poł. w lokalu przy stowarzyszeniu nauczycieli chrześc. (Konstantynowska 5).

Odczytane zostaną referaty: „Błędna opinia” (na temat przeciwalkoholowy) oraz „Ote toi de la, que je m'y mette”! dla pogawędki towarzyskiej.

(h) **Ze zgromadzenia majstrów malarskich.** W czwartek dnia 17 b. m. o godzinie 5 po poł. odbędzie się w lokalu przy ulicy Nawrot nr. 20, ogólne zebranie członków zgromadzenia majstrów malarskich.

(x) **Z „Lutni”.** Zarząd „Lutni” komunikuje członkom Tow. i sympatykom, że w d. 19 b. m. t. j. w sobotę, odbędzie się w lokalu „Lutni” (Piotrkowska 108) wieczór muzyczny, na który złożą się śpiew solowy, gra na wiolonczeli, deklamacja oraz występy chórów.

Nazwiska wybitnych sił amatorskich, biorących udział w koncercie, podane zostaną w przyszłym tygodniu.

Po koncercie odbędzie się zabawa taneczna.

(x) Bazar. Tow. wpisów szkolnych przy gimnazjum polskiem organizuje Bazar w pierwszych dniach maja. Locum obrano w sklepie „Grand Hotelu“.

(x) „Quo vadis“ w kinematografie. W dniu dzisiejszym na ekranie teatru kinematograficznego „Odeon“ pojawi się w 6 obrazach po raz pierwszy „Quo vadis“ podług powieści Henryka Sienkiewicza.

(e) O fałszywe weksle. Liczba spraw napływających z Łodzi do piotrkowskiego sądu okręgowego o fałszywe podpisy na wekslach z każdym dniem zwiększa się znacznie. W ostatnich dniach spraw takich wpływa po 60 dziennie. Kwestyonowanie własnoręczności podpisu na wekslach obliczone jest przeważnie na zwłokę w płatności sumy.

(e) Rozbicie kasy ogniotrwałej. Dziś w nocy wyłamywacze kas dokonali rabunku przy ul. Mikołajewskiej pod № 55. W posesyi tej w końcu podwórza mieści się oddzielny budynek, w którym znajduje się kantor i skład farb Towarzystwa akcyjnego Frydrycha Bayera. Na parterze mieści się skład, na górze zaś biuro.

Wyłamywacze, przedostawszy się do biura, przy pomocy wytrychów, odsunęli od ściany kasę ogniotrwałą i za pomocą baterji elektrycznych wycięli w ścianie tylnej otwór. Znajdujące się papiery rozrzućli na podłodze, gotówkę zaś zrabowali. Ile było gotówki, narazie nie ustalono, kasyer bowiem wyjechał, zabrawszy z sobą klucze. Przypuszczają, że znajdowała się niewielka suma.

Druga kasa ogniotrwała, mieszcząca się na dole, w której znajdowało się z górą 2,000 rb., została nietknięta.

Rozbita kasa była ubezpieczona. Wyłamywacze pozostawili na miejscu narzędzia, baterje elektryczne, bluzę roboczą i inne przyrządy.

Kradzież spostrzegł posługacz, który przyszedł o godz. 5 rano sprzątać kantor.

Wyłamywacze ulotnili się bez śladu.

(e) Z sądu. Wczoraj sędzia pokoju XI rewiru m. Łodzi osądził sprawę, wytoczoną przez komisarza policyi IV cyrkulu, Lejzora Bl., o kłapanie się w jednej wannie w łazienkach przy ulicy Piotrkowskiej nr. 17 osób pięciu obu. Sędzia skazał Bl. na 50 rb. kary lub 2 tygodnie aresztu.

(h) Znalezione dokumenty. W skrzynkach pocztowych znaleziono następujące paszporty: Jankla Dawida Kosowera, Jankla Mechla Bena, Szlamy Patasiewicza, Frymcha Rosenbauma, Abrama Lejzora Herenbacha, Szlamy Majerowicza, Haskla Dyamenta, Joela Hirszberga, Mandela Landau i Lejby Hilera. Paszporty te odebrać można w kancelaryi wydziału śledczego.

(p) Śmierć na ulicy. Dziś, o godz. 5 rano, pogotowie wezwane zostało na ul. Lutomierską nr. 9 do leżącej kobiety na chodniku. Przybyły lekarz Pogotwia już zastał trupa. Denatka z nazwiska nieznana, lat około 50, nędznie odziana. Przyczyna śmierci niewiadoma, prawdopodobnie niedza i mróz. Trup pozostał na miejscu do czasu zejścia władz sądowno-policyjnych.

(a) Napad. Zamieszkały przy ul. Łagiewnickiej nr. 9 Andrzej Marczewski, zawiadomił policję, że przechodząc onegdaj przez ul. Dworską, napadnięty został około domu nr. 52 przez 3-ch ludzi, którzy ograbili go z gotówki i medalu pamiątkowego z wojny tureckiej. Policja, idąc za wskazówkami M., aresztowała dwóch napastników, trzeci ukrywa się.

(a) Kradzież. Zamieszkały przy ul. Główniej nr. 60 Icek Kryształ zawiadomił komisarza 3-go cyrkulu policyjnego, że w czwartek poleciał woźnemu Jakóbowi Wienerowi, zanieść kilka skrzyń towaru manufakturowego, wartości 1500 rb., na ul. Przejazd nr. 78. Towar złożono w próżnym lokalu, wynajętym umyślnie przez Kryształa. Wczoraj rano Kryształ znalazł wszystkie towary skradzione, przyczem stwierdzono ślady otwarcia drzwi podrobionym kluczem. Podejrzanego o kradzież towaru aresztowano.

(p) Z rusztowania. Na ul. Południowej nr. 22 Józef Weloński, malarz, lat 42, pracujący przy budowie, poślizgnąwszy się, spadł z rusztowania na bruk, z wysokości dwóch pięter, przyczem złamał lewą nogę i odniósł ogólne potłuczenie. Po nałożeniu opatrunku na miejscu wypadku przez lekarza Pogotowia, przewieziono go do szpitala Poznańskich.

(a) Z konstantynowskiej straży ogniowej. Jutro w Konstantynowie, w domu Abta, przy ul. Długiej, odbędzie się roczne ogólne zebranie członków Towarzystwa straży ogniowej ochotniczej.

(a) „Lutnia“ konstantynowska uzyskała pozwolenie gubernatora piotrkowskiego na urządzenie w r. b. 4-ch widowisk teatralnych, 2 zabaw leśnych i 6 wieczorów z tańcami.

(a) Pożar z podpalenia. Onegdaj we wsi Grabina-Wola w pow. łódzkim, w zabudowaniach włościańskich Walentego Wojtyły wybuchł pożar, który, pomimo usilnej akcji ratunkowej, obrócił w zgłiszca całą zagrodę, składającą się z domu, obory, stodoły i szopy, ubezpieczonych we wzajemnem Towarzystwie ubezpieczeń Królestwa Polskiego, na ogólną sumę 440 rb. Straty w sprzętach domowych, narzędziach rolniczych i produktach żywnościowych wynoszą 600 rb. Pożar powstał z podpalenia.

S Z T U K A.

(x) Teatr popularny. Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś w sobotę ukaże się po raz pierwszy znakomita komedia z francuskiego „Pani prezesowa“.

Jutro w niedzielę po południu tragedia w 5 aktach Schillera „Intryga i miłość“; wieczorem po raz drugi „Pani prezesowa“.

W poniedziałek i wtorek „Pani prezesowa“, komedia Vebera.

Dyrekcja teatru, ulegając życzeniom publiczności, zaprosiła ponownie na kilka gościnnych występów znakomitą artystkę teatrów krakowskiego i warszawskiego p. Stanisławę Wysocką, która zjeżdża w przyszłym tygodniu i wystąpi po raz pierwszy w piątek w wielkiej tragedji Fr. Schillera p. t. „Dziewica Orleańska“ w tytułowej roli.

Bilety na to przedstawienie od dziś do nabycia w kasie teatru.

(x) Teatr polski. (Cegielniana 63) Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dzisiejsze widowisko benefisowe p. Maryi Maliszewskiej, z udziałem znakomitego gościa p. Stanisławy Lubicz-Sarnowskiej zapowiada się pod każdym względem znakomicie. Łoże i krzesła wyprzedane, pozostała już tylko nieznaczna ilość biletów w górnych kondygnacjach.

Na wieczór dzisiejszy wznówiono wyborną sztukę G. Zapolskiej p. t. „Panna Maliczewska“.

Jutro o godz. 3¹/₂, po południu „Dzwon zatopiony“, o godz. 8¹/₂ wiecz. trzeci i ostatni występ p. Lubicz-Sarnowskiej w komedji St. Krzywoszewskiego p. t. „Dyabeł i karczmarka“. Rola karczmarki gość naszej sceny zalicza do najcenniejszych w bogatym swym dorobku artystycznym; zainteresowanie tym występem wyjątkowe.

(x) Podwieczorek towarzyski. Przypominamy o jutrzejszym podwieczorku na Towarzystwo pomocy dla uczniów szkoły handlowej kupiectwa łódzkiego, odbyć się mającym o godz. 4 po poł. w sali „Białej“ Manteulla.

Komitet stara się ożywić zabawę przez urządzenie pocztę, obozu cygańskiego z nadobnemi cygankami—wrózkami, kwiaciarni, w której rolę kwiaciarek spełniać będą panie, oraz wielu innych atrakcyj.

Zważywszy, że nad wszystkim górować będzie hasło „bez karoty“ i że do tańca przystąpić będzie orkiestra Adamusa z Warszawy, komitet z góry liczy na liczne przybycie osób chętnych do połączenia zabawy z celem szlachetnym.

(x) „Powitanie wiosny“. Do szeregu pierwszorzędných atrakcyj, które przygotowuje wydział zebrań towarzyskich przy Stow. wzajemnej pomocy pracujących w przemyśle i handlu m. Łodzi na dzisiejszą wieczornicę p. n. „Powitanie wiosny“ przybędzie popis zgranego kółka amatorów Tow. „Harmonia“, którzy odegrają operetkę p. t. „O chlebie i wodzie“ pod artystycznym kierunkiem p. Maryi Wilkoszewskiej.

Wieczornica odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Wólczańskiej nr. 23, o godz. pół do 9 wieczorem.

Teatr Polski.

„Serce nie służy“, komedia w 3-ch aktach Fr. de Croizet'a. Gościnny występ panny Lubicz-Sarnowskiej.

„Serce nie służy, nie zna, co to pany“ — a więc i rozum trzeźwy i zimny rozsądek zapanać nad niem nie zdołają, skoro rozbudzi się w niem szczerą a głęboką miłość.

Na takim tle osnuł swoją komedję piarz francuski Fr. de Croizet, zatytułowaną „Serce nie służy“, którą w ubiegły czwartek Teatr Polski wysłał po raz pierwszy w Łodzi, z okazji gościnny utalentowanej artystki warszawskiej p. Lubicz-Sarnowskiej w roli Heleny, córki bar-

ona. Bohaterem sztuki obok Heleny jest Robert, ubogi, ale dzielny chłopiec o umyśle trzeźwym, wykształconym pracowicie przeprowadzonymi studjami, niezwyklej inteligencji, sprycie i gorącej chęci zrobieńcia kariery.

Oboje młodzi, dzieci swego wieku, o charakterze niepodległym, dumni każde na swój sposób. Oboje gotowi do walki z życiem z całą odwagą pewnie siebie młodoci. A jednak skoro spotkali się ze sobą, skoro zatliła się w ich sercach iskra szczerzej miłości, co płomień im ogarnęła całą ich istotę, rozsądek musiał kapitulować wobec serca, w podobnym wypadku wszechwładnego pana. Helena piękna, utalentowana dziewczyna, dziedziczka milionowej fortuny, córka arystokratycznego rodu, nie chce stać się łupem łowców posagowych i żadnego z nich nie wybiera na męża, pomimo że liczy już 24 lat wieku. Robert wszedł do domu jej ojca w charakterze sekretarza, uważając tę posadę za szczebel do dalszej kariery, dla zdobycia której postanowił liczyć się tylko ze wskazaniami zimnego rozsądku i korzyści własnej. To też skoro poczuł w sercach swych iskrę Bożą, oboje walczą z tem uczuciem do upadłego, lecz serce zwycięża.

Helena, ulegając woli rodziców, postanowiła wyjść za mąż za barona Houzier wdowca, którego dziewięcioletni synek Jerzyk chwycił ją za serce. Ten pan Houzier to najzwyczajniejszy geseftciarz, który do spółki z bankierem Paraineaux pragnie wyzyskać hr. Miran-Cherville, kupując od niego za bezcen posiadłość w Algierze z pokładami fosfatu, o cenie p. Miran-Cherville nie wie.

Robert demaskuje obu współników, nie przyjmuje ofiarowywanych mu przez bankiera 10 tysięcy franków za milczenie, żąda tylko, by p. Houzier rzekł się ręki Heleny. Niechce jednak zdobywać jej ręki podstępem i oddaje Helenie, która podsłuchiwała rozmowy i targów współników z Robertem, listy i dokumenty, kompromitujące Houziera. Oboje się jeszcze broni, aż wreszcie w kapitalnej scenie, kończącej sztukę padają sobie w objęcia.

Walka ze sobą i ze swemi sercami w pełnią ją całą akcję tej komedji obfitującej w ładne myśli i efektowne sceny, ale napisanej nieco przyciężko. Ekspozycja, wypełniająca cały akt pierwszy, jest nawał dość nudna i nicby jej nie zaszkodził ołówek reżyserki; za to akt drugi dobrze zbudowany zaciękawia szeregiem scen silnych, wpływających konsekwentnie jedna z drugiej. Akt trzeci nie ustępuje drugiemu pod względem wartości scenicznej, ale pod koniec autor już cokolwiek sztucznie dąży ku rozwiązaniu.

Komedja Croizet'a utrzymana w wytwornym stylu, bawi widza, zwłaszcza przy współudziale takiego uroczego na scenie polskiej zjawiska, jakim jest bezspornie p. Lubicz-Sarnowska.

Szczerść, prostota, głębokie odczucie sytuacji i doskonała umiejętność uzewnętrznienia całego procesu psychologicznego, rozrywającego się w duszy bohaterki, przy przebiegających liniach w pozowaniu się, ruchach i gestach — oto kardynalne zalety znakomitej artystki, jaknajszlachetniej zwanej ulubienicą Warszawy.

P. Rodmund nie umiał tak, jak jego partnerka uewnętrznnić procesu psychologicznego, rozrywającego się w duszy Roberta. Miejskami był za zimny, miejscami zbyt szorstki, nie zdradzający niczem walki, toczony z samym sobą wobec rodzącej się w jego sercu miłości. Całość jednak jego roli, opracowanej starannie wypadła pomyślnie. Wybornym pod każdym względem w roli Paraineaux'a był p. Orliński, dostrzegający się całkowicie do wyśmienitej gry gościa warszawskiego.

Z dalszej obsady na szczególniejsze wyróżnienie zasłużyły z kobiet pani Neromska, bardzo dobra w roli Pani Flory, tudzież p. Maliszewska i Bachnerówna.

W męskiej obsadzie po p. Orlińskim pierwszym trzymał p. Rydzewski w roli rzeźbiarza Falaże, bardzo dobrym był p. Łuczak w roli pana Miran-Cherville, tudzież wymienić jeszcze należy za dobrą grę pp. Gurynowicza (Bourgeot i Chaberskiego (książę Hubert).

Sympatyczną rolę Jerzyka z dużym powodzeniem odtworzyła p. Perłowska.

Przełiczne dekoracje w akcie pierwszym, wyobrażające pałacyk i ogród, oraz staranna wystawa dopełniły wiele udatnej całości.

Sztukę reżyserował p. Janusz Orliński.

Stanisław Łapiński.

Stowarzyszenie techników w Łodzi.

Wczoraj o godzinie pół do 9-ej wieczorem, w lokalu własnym przy ul. Spacerowej Nr. 21, odbyło się ogólne zebranie roczne członków Stowarzyszenia techników w Łodzi. Przewodniczył inżynier Bronisław Chojnowski, zaprosiwszy na asesorów pp. H. Dyllona i Eugeniusza Krasuskiego i na sekretarza p. I. Procnę.

Odczytano sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia za rok 1911, które wykazuje, że w roku ubiegłym, co piątek urządzano odczyty treści technicznej i naukowej, raz w miesiącu zaś odbywały się wieczory dyskusyjne, na których poruszano kwestye natury technicznej z chwili bieżącej.

Prócz tego z inicjatywy członków Stowarzyszenia, wybrane ad hoc komisye opracowywały projekt założenia kasy wdów i sierot oraz sprawy terminatorów rzemieślniczych.

W ciągu roku Stowarzyszenie urządziło wycieczki do Zgierza, Warszawy i innych miejscowości Królestwa, w celu zwiedzenia fabryk i zakładów przemysłowych.

Poza załatwianiem spraw zawodowych silnie rozwinięte było życie towarzyskie i klubowe.

Dla wygody swych członków Stowarzyszenie posiada dobrze zaopatrzoną bibliotekę i czytelnię.

Stan kasy wykazuje w przychodzie 7,135 rubli 47 kop., w wydatkach 6,930 rb. 7 kop. W roku sprawozdawczym członkowie wpłacili składek 4,776; w rozchodzie główną pozycję zajmuje opłata za komorne, urządzenie lokalu (spłata pożyczki) i odsetki od pożyczek, tworzące razem 3,663 rb. 25 kop. Stowarzyszenie liczy 39 członków, płacących po 12 rb. rocznej składki, 199 po 24 rb. i 13 po 36 rb.—razem 251 członków.

Zaległość składek dosięga 1,392 rb.

Sprawozdanie oraz budżet na rok 1913, przewidujący w przychodzie i rozchodzie po 6,800 rubli zebrani przyjęli i zatwierdzili.

W końcu zarządzono wybory, które dały wynik następujący: Do zarządu wybrani zostali: pp. Edward Wagner przez aklamację (prezes), K. Stebelski, L. Koźmiński, Fr. Hirschberg, M. Tyska, B. Chojnowski, Jan Bigalke, W. Kroh, E. Krasuski, L. Koral, B. Knabe, E. Jasiński. Do komisji rewizyjnej pp.: B. Michelis, K. Weil i Procnę. (a)

TELEGRAMY.

CHOROBA PAPIEŻA.

RZYM, 11 kwietnia (wł.) W kołach Watykańskich zapewniają, że obecnie przesilenie chorego Papieża jeszcze nie oznacza poprawy zdrowia. Jeżeli Papież nie będzie się strzegł, wówczas mogą nastąpić nieprzewidziane komplikacje.

Rzym, 12 kwietnia (wł.) W stanie zdrowia Papieża nastąpiło polepszenie. Przesilenie minęło. Otoczenie rodziny wpływa bardzo korzystnie na chorego. Wczoraj Papież opuścił na krótki czas łóżko i rozmawiał przez całą godzinę z rodziną.

Z półwyspu bałkańskiego.

LONDYN, 11 kwietnia (wł.) Tutejsze koła bułgarskie są zdania, że pomiędzy mocarstwami trójpriymierza osiągnięta zostanie zgoda na odstąpienie Salonik Bułgarii wzajemian za Silistryę.

BERLIN, 11 kwietnia (wł.) Półurzędowa „Loc. Anz.“ uważa opublikowany memoriał rządu rosyjskiego w sprawie Skutari jako ostateczne zwycięstwo Sazonowa nad panslawistami.

CETYNIA, 11 kwietnia (wł.) Jeden z okrętów floty międzynarodowej zatrzymał jacht czarnogórskiego króla Mikołaja eskortujący transport maki.

PARYŻ, 11 kwietnia (wł.) W ministerium spraw zagranicznych panuje ciągle niepewność w sprawie rekompensat dla Czarnogóry. Przyznane dla Czarnogóry odszkodowanie od Skutari do brzegów Bojany przedstawia kraj, który należy do najżyźniejszych ziem Albanii. Konferencya ambasadorów rozstrzygnie tę kwestyę ostatecznie.

SOFIA 11 kwietnia (wł.) Według wiadomości z Bułgarii panuje wśród opozycji wielkie niezadowolenie i wzburzenie z powodu odstą-

pienia przez Bułgarię Silistryi na rzecz Rumunii. Opozycyjni posłowie zwołują zgromadzenia publiczne i agituja przeciw odstąpieniu Silistryi.

Dzienniki domagają się aby Bułgaria wzajemian za Silistryę otrzymała Saloniki.

BIAŁOGRÓD, 11 kwietnia (wł.) Półurzędowy dziennik „Polityka“ przynosi oświadczenie króla Mikołaja, że jeżeli mocarstwa zmuszą go do ustąpienia, to starać się będzie, aby Czarnogórę wcielono do Serbii, wówczas Serbia zyska porty, a więc dostęp do morza powiększy się znacznie, wobec tego stanowić będzie wielkie niebezpieczeństwo dla Austrii.

BIAŁOGRÓD, 11 kwietnia (wł.) Według ostatnich wiadomości, rozpoczął się już odwrót wojsk serbskich.

CETYNIA, 11 kwietnia (wł.) Powodem, że w ostatnich atakach pod Skutari padło tak wielu czarnogórców, ma być fakt, że serbska artyleria z powodu panujących ciemności strzelała do atakujących czarnogórców.

WIEDEN, 11 kwietnia (wł.) Issa Psolitimacz i Izmail Kemal bei odbyli z Bercholdem długą konferencyę; przywódcą albańczyków skarży się na to, że Europa kilka miast albańskich odstąpiła państwu bałkańskiemu.

LONDYN, 11 kwietnia (wł.) W zeszły poniedziałek statek grecki w porcie San Giovanni di Medua wyładował na ląd rosyjski materiał wojenny przeznaczony dla Czarnogórców.

PARYŻ, 11 kwietnia (wł.) Z Cetyni telegrafują: Tutejszy poseł bułgarski czynił przedstawienia rządowi czarnogórskiemu chcąc go skłonić do zaprzestania dalszej akcji oblężniczej przeciw Skutari. Król Mikołaj odmówił w sposób stanowczy.

PETERSBURG, 11-go kwietnia (wł.) „Birż. Wied.“ donoszą, że dalszy upór Czarnogórców wywoła zajęcie przez austriaków Sandzaku Nowobazarskiego.

KONSTANTYNOPOL, 11-go kwietnia (wł.) Wielki wezyr oświadczył, że za 3—4 dni podpisane zostaną preliminarja pokojowe w Londynie.

Do prowadzenia rokowań z Bułgarią delegowany będzie Hakki-basza.

Zbrojenia.

BERLIN, 11 kwietnia (wł.) Na dzisiejszym posiedzeniu komisji budżetowej parlamentu uchwalono wezwać ministra wojny, aby skasował adiutantów książąt, służących tylko dla dekoracji.

PARYŻ, 11 kwietnia (wł.) Ze względu na zamierzone zaprowadzenie 3-letniej służby wojskowej, minister wojny rozkazał komendantom korpusów i twierdz, aby przygotowali pomieszczenia dla zwiększonej liczby wojsk.

Różne.

PETERSBURG, 11 kwietnia (wł.) Na miejsce zmarłego naczelnika głównego zarządu więzień, Chrulewa, według pogłoski, wymieniają dyrektora departamentu policyi, Bielskiego.

PETERSBURG, 11 kwietnia (wł.) Koło polskie wniosło do prezydium Dumy interpelacyę w sprawie ziemstw w Królestwie Polskiem. Pierwsi podpisali się na interpelacyi: październikowiec Antonow i postępowiec Lwow. Koło podkreśla, iż konieczność wprowadzenia ziemstw w Królestwie uznał Komitet ministrów w r. 1905, rząd obiecał już kilkakrotnie sprawę tę przeprowadzić, zaś trzecia Duma uznała ziemstwa w Królestwie za pożądane. Koło zapytuje, jakie środki przedsięwziął rząd w celu opracowania odpowiedniego projektu i kiedy wniesie go do Dumy.

PETERSBURG, 11 kwietnia (wł.) Projekt ustawy prasowej w opracowaniu kadetów znajduje aprobatę większości dumskiej.

PERERSBURG, 11 kwietnia (wł.) W środę przy drzwiach zamkniętych rozważany będzie przez Dumę projekt co do rekrutów, a w piątek odbędzie się ostatnie posiedzenie przed świętami.

PETERSBURG, 11 kwietnia (P.) Konstantynopol ogłoszono za niepomyślny pod względem cholery.

TOKIO, 11 kwietnia (P.) W organie półurzędowym wydrukowano szereg niepokojących informacji z Chin, między innymi o zamachu na życie Juanszikaja i przygotowywanej drugiej rewolucyi.

ATENY, 11 kwietnia (P.) Ministerium ma-

rynarki ogłosiło, że w środę ubiegłą kontrtorpedowiec „Cerarnos“ ostrzeliwał stacyę telefoniczną „Ajvali“ i zburzył koszary w Aliarnaku.

BIAŁOGRÓD, 11 kwietnia (wł.) Z Djakow donoszą urzędownie, że na wczorajszym posiedzeniu komisji, utworzonej dla zbadania sprawy zabójstwa księdza Palicza, konsul oświadczył, że Palicz zabity został nie na tle religijnem, jak początkowo doniósł swemu rządowi, lecz wskutek działalności politycznej.

LONDYN, 11 kwietnia (wł.) W Alterhall odbyło się dziś wielkie zebranie sufrażystek, na którym zebrano 15 tysięcy funtów szterlingów na fundusz wojenny sufrażystek.

BERLIN, 11 kwietnia (wł.) Na dzisiejszym posiedzeniu komisji agrarnej odrzucono wniosek postępowców, którzy rządali 300 milionów marek na poparcie wewnętrznej kolonizacyi w miejsc 250 tysięcy marek dla komisji kolonizacyjnej.

PARYŻ, 11 kwietnia (wł.) Zmarła tutaj matka prezydenta Francyi Poincarego w 80 roku życia.

NEAPOL, 11 kwietnia (wł.) Na wezwanie prokuratury berlińskiej policya tutejsza aresztowała niejaki: Telesa i Kondratowskiego, którzy po dokonaniu licznych oszustw towarowych zbiegli do Neapolu.

POZNAN, 11 kwietnia (wł.) W Gliwicach na zebraniu komitetu prowincjonalnego wyborczego oraz delegatów śląskich postanowiono następujących kandydatów do sejmiku pruskiego: w okręgu Szczynsko-Rybnickim postawieni są: dotychczasowy poseł Seyda, ks. Pośpiech i ks. Walda. W okręgu Opolskim: ks. Brandys i Koraszewski. Raciborskiemu komitetowi pozostawiono wolną rękę. Co do innych okręgów zalecono tylko zastosowanie się do poprzednich uchwał. Uchwały zapadły jednogłośnie.

LWÓW 11 kwietnia (wł.) Obrady komisji dla reformy wyborczej odbywają się pośpiesznie. Do dnia dzisiejszego przyjęto 21 paragrafów statutu krajowego. Spodziewać się należy, że do jutra wszystkie paragrafy zostaną przyjęte.

WIEDEN, 11 kwietnia (wł.) Na giełdzie dzisiejszej z powodu komunikatu rosyjskiego panowała silna tendencya zwyżkowa.

PRAGA, 11 kwietnia (wł.) Rząd austriacki czyni zabiegi, aby zwołano sejm czeski krótko przed zwołaniem rady państwa. Finanse czeskie znajdują się w opłakanym stanie.

Z ostatniej chwili.

Bruksela, 12 kwietnia (wł.) Rząd czyni energiczne przygotowania do strajku generalnego, który rozpocznie się w poniedziałek. Wszyscy urlopowani żołnierze zostali powołani do szeregów. Posterunki żandarmerji wzmocniono. Rząd zamierza powołać rezerwistów.

Paryż, 12 kwietnia (wł.) Koła rządowe gotowe są zgodzić się na ułożenie granic południowych Albanii według projektu Grecji, pod warunkiem, że Grecya zgodzi się przyjąć pewne postulaty Włoch, domagających się neutralności wybrzeża północnego Epiru i częściowej neutralności Krety.

Monachium, 12 kwietnia (wł.) W urządzie spraw wewnętrznych zbadano sprawę jezuitów. Okazało się podobno, że państwa związkowe Rzeszy, w których jezuita mają zupełną swobodę działania, nigdy nie były zmuszone przedsiębrać przeciwko nim środków wyjątkowych.

Kancelarz Bethman-Hollweg, chcąc pozyskać centrowców dla przedłożeń wojennych i podatkowych, odbył konferencyę z przywódcą centrowców Spanem i ofiarował wzajemian za poparcie reform wojskowych, zniesienie ustawy o jezuitach.

„Bäurische Vaterland“, organ centrowców bawarskich pisze, że centrowcy kupili sobie jezuitów za półtora miliarda marek.

Białogród, 12 kwietnia (wł.) Serbska izba handlowo-przemysłowo-rękodzielnicza odbyła posiedzenie, na którym uchwaliła wobec wrogo zachowania się Austrii wobec Serbii; przeprowadzić bojkot towarów austriackich na całych Bałkanach.

Po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona św. Sakramentami zasnęła w Bogu dnia 11 kwietnia 1913 roku, przeżywszy lat 28

ś. † p.

Marya z Guzowskich Kurzawińska

Wyprowadzenie zwłok na Stary cmentarz katolicki odbędzie się dnia 13 kwietnia o godzinie 6-ej po południu z domu przy ulicy Drewnowskiej № 48.

Na smutny ten obrząd zaprasza krewnych i znajomych

1288

Mąż z dziećmi.

W poniedziałek d. 14 kwietnia r. b. o godz. 10-ej r. w kościele św. Józefa odprawiona będzie Msza św. za duszę

ś. † p.

Albertyny z Bittorfów Gołębiowskiej

na którą zapraszają rodzinę, życzliwych i przyjaciół
1274

DZIECI.

Bojkot nie rozpocznie się zaraz, lecz przed rozpoczęciem go, izby handlowe serbskie zwrócić się do podobnych izb w Austrii z żądaniem, aby skłoniły rząd do zaniechania swego dotychczasowego stanowiska.

O ile stosunki nie ulegną zmianie, to izby serbskie zwrócą się do pokrewnych instytucji pozostałych państw bałkańskich o przeprowadzenie bojkotu ogólnego, który zamknie dla Austrii wszystkie drogi handlowe na całym Bałkanie.

Konstantynopol, 12 kwietnia (wł.). Urzędowy komunikat o walkach na linii pod Czataldżą oświadcza, że wczoraj przed południem na lewym skrzydle artylerii doszło do nieznacznych walk. Z pod Bula I r. niema nic nowego.

Rzym, 12 kwietnia (wł.). „Trybuna” donosi, że w Cetynii panuje ogólne przygnębienie z powodu, że Serbia wycofała swoje wojska z armii obleźniczej pod Skutari.

Czarnogórcy twierdzą, że sami Skutari nie zdobędą i uważają fortecę za straconą dla Czarnogórze.

Paryż, 12 kwietnia (wł.). Dzisiejszy „Temps” donosi, że bułgarski poseł w Cetynii nakłaniał rząd czarnogórski do zaniechania obleżenia Skutari, lecz król czarnogórski, Mikołaj, odmówił.

Nowy-Jork, 12 kwietnia (wł.). Na pociąg koło Santa-Andra napadli bandyci i ograbili podróżnych z kosztowności oraz pieniędzy na sumę 60,000 dolarów; 8 pasażerów zamordowano.

Poznań, 12 kwietnia (wł.). Z całej prowincji nadchodzą wiadomości o wielkich zawiejach i silnej śnieżycy. W niektórych miejscach śnieg leży na metr wysoko.

Wiedeń, 12 kwietnia (wł.). Mocarstwa trójpokożumienia wysuwają jako kandydata na tron albański księcia Wilhelma Szwedzkiego. 29-letni książę Wilhelm, ożeniony z księżniczką rosyjską, Maryą Pawłowną, jest drugim synem króla szwedzkiego.

Paryż, 12 kwietnia (wł.). Od czasu przeniesienia głównej kwatery bułgarskiej do Czoru i przybycia pod Czataldżę armat obleźniczych z pod Adrianopola, armię bułgarską opanował znów duch ofenzywy. Generalissimus bułgarski Sawow, oświadczył, że nie wierzy w rezygnację Turcyi, ponieważ nowe wielkie transporty armat Kruppa znajdują się w drodze z Niemiec do Turcyi i prosił króla Ferdynanda o pozwolenie na zdobycie Czataldży.

Berlin, 12 kwietnia (wł.). Kierownicy partii socjalistycznej w Essen wydali odezwę, wzywającą górników Westfalii i Nadrenii do niepracowania ponad normę, aby tym sposobem unie-

możliwić wysyłanie transportów węgla do Belgii na czas trwania tam strajku generalnego, który nieodwołalnie rozpocznie się w poniedziałek.

Strassburg, 12 kwietnia. (wł.) Sejm alzacko-lotaryński przyjął w ostatnim czytaniu „fundusz łaski” dla cesarza Wilhelma większością 27 głosów przeciwko 19.

Wiedeń, 12 kwietnia. (wł.) Wielką sensację wywołało tu aresztowanie nadporucznika Jambridzkiego i jego brata. Jambridzki po skończeniu szkoły w Wiener-Neustadt dostał się do Wiednia i prowadził tu rozrzutne życie. Zwróciło uwagę, że u Jambridzkich często bywał attache wojskowy obcego mocarstwa. Po zbadaniu okazało się, że uprawiają oni na wielką skalę szpiegostwo wojenne i otrzymują za to olbrzymie wynagrodzenie. Szpiegostwo obejmowało całą monarchię austro-węgierską. Nadporucznik Jambridzki sądzony będzie przez władze wojskowe, a brata jego oddano pod sąd krajowy.

Telegram króla Czarnogórskiego do „Nowin” krakowskich.

Redakcja „Nowin” w Krakowie komunikuje nam, że w dniu 10 b. m. wystosowała depeszę do króla Mikołaja Czarnogórskiego, w której z zastrzeżeniem swojego stanowiska politycznego i specjalnych warunków, w których się znajduje naród polski, wyraża podziw dla waleczności armii czarnogórskiej i zapytuje równocześnie, czy pogłoski o tem, jakoby Czarnogórze miało odstąpić od obleżenia Skutari i miało się wyrzec posiadania Skutari polegają na prawdzie.

Na tę depeszę nadeszła odpowiedź telegraficzna w języku francuskim o godzinie 9½ rano do redakcji „Nowin”. W imieniu króla Mikołaja odpowiedział marszałek dworu królewskiego, Gregorowicz. Owa depesza brzmi w sposób następujący.

„Jeżeli szlachetny naród polski jest dokładnie poinformowanym o niesprawiedliwości, którą Europa nam wyrządza w tym momencie, musi być tem wzburzony i w swoim dobrem braterskim sercu słowiańskim wie już dobrze, co nam pozostaje do czynienia i jaka jest nasza decyzja. Dziękujemy za wyrazy sympatii, wypowiedziane pod adresem Czarnogórze”.

Z tej depeszy wynikałoby, że Czarnogórze zamyśla i nadal walczyć o zdobycie miasta Skutari. Temu atoli przeczą dzisiejsze depesze gazet wiedeńskich i berlińskich, które donoszą, że Czarnogórze godzi się na kompromis w sprawie Skutari. Tak samo i nagana, którą pan minister rosyjski Sazonow udzielił w swoim komunikacie do króla Mikołaja za konieczne domaganie się miasta Skutari, każe się domyślać, że Czarnogórze przecież odstąpi od zamiaru szturmowania w dalszym ciągu Skutari.

HUMOR.

Anekdota.

„Nowoje Wremia” w korespondencji z Czarnogórze zamieszcza następującą odpowiedź czarnogórze na zapytanie Niemca co do liczby ludności w Czarnogórze:

— Jest nas razem z rosyjanami 150 milionów!

Przypomina to odpowiedź urzędnika bankowego na zapytanie, ile pobiera pensyi:

— Razem z prezesem mam 100 tysięcy rubli rocznie.

Z WARSZAWY.

* Konfiskata.

Z rozporządzenia komitetu do spraw prasowych nr. 15 wydawnictwa „Praca Zbożna” został skonfiskowany.

* Pożar w fabryce.

W fabryce wyrobów druczanych Rosenblatta na placu Grzybowskim nr. 12 wybuchł wczoraj groźny pożar, który strawił wiele wyrobów druczanych, urządzenia i t. d. Uszkodzeniu uległo także wnętrze fabryki, budynek zaś częściowej ruiny. Straty są znaczne. Pożar powstał od wadliwie urządzonego pieca.

Z LITWY I RUSI.

Zgon kapłana. W siłę wieku, bo w 31 roku życia, a siódmym kapłaństwa, po kilkotygodniowej chorobie piersiowej zmarł w Zytomierzu ś. p. ks. Stanisław Domaniewski, proboszcz w Toporach, na Ukrainie, pracownik „Peczary” i „Gródka na Podolu”.

Dla praktycznego nauczania się

Języków nowożytnych

uczęszczanie na

Kursy BERLITZA

zastępuje pobyt zagranicą
unikając jego niewygód.

Złoty medal: Paryż 1900

Grand-prix: Saint Louis 1904

Grand-prix: Londyn 1908

Poza konkursem { Liège 1906
członek jury { Bruksella 1910
Turin 1911

Lekeye oddzielne.

Lekeye w grupach.

Żądać prospektów **Nowy Rynek 2.**
Zapisy codziennie od 9-ej rano do 10 w.

Telefon 10-68.

1067

Słynna powieść apologetyczna z życia Pana Jezusa p. t.

„ŻYDOWSKIE DUSZE”

Str. 500 cena rb. 1, poleca

Księgarnia Przeglądu Katolickiego
ulica Andrzeja № 5.

Nowy środek na porost włosów.

Na mocy udzielonego mi pozwolenia przez Warszawski Urząd Lekarski z dnia 10-go września 1909 r. za № 5511 na rozpowszechnienie mojego wynalazku na porost włosów oraz swobodnego ogłaszania wydanego mi przez tenże Urząd Lekarski z dn. 15-go września 1910 r., mam zaszczyt polecić mój wynalazek na porost włosów i przeciwlich wypadaniu i łupieżowi z bardzo dobrym rezultatem. Listy dziękczynne, poświadczające rejentalnie, dające rękojmię o skuteczności wynalazku posiadam. Sposobu użycia udzielam osobiście.

Marya Świątkowska.

Łódź, Średnia № 53, m. 2

1208

Inżynier komunikacji

POSZUKUJE ZAJĘCIA.

SPECYALNOŚĆ:

konstrukcje żelazno-betonowe.

Oferty w Administracji „Rozwoju” Przejazd 8, sub „Żelbet”.

Kursy pedagogiczne-żeńskie

pod kierunkiem **Maryi Sadowiczowej**
założone w roku 1907

PRZEZ KATOLICKI ZWIĄZEK KOBIET POLSKICH
w Warszawie, **Bracka 16.**

Wydziały: **historyczno-literacki** (dwuletni)
i przyrodniczy (dwuletni)

oraz kurs **ogólnokształcący** (roczny).

Informacje i programy w kancelarii kursów od 10—5
i od 5—8. Zajęcia od 15 września do 15 czerwca. 1072

Projekty, kosztorysy, oszacowania oraz dozór techniczny

przyjmuje biuro architektoniczno-budowlane
Nebelski i Referowski Architekci m. Łodzi
ulica Zawadzka № 5.

W interesach biura przyjmują z wyjątkiem świąt do
11-ej rano i od 3-ej do 5-ej po poł.

617

Inż. Nebelski, Przejazd 36, telef. 11
Inż. Referowski, Zawadzka 5, tel. 871

MAGAZYN — „Le Nouveau Monde”

Piotrkowska № 26.

Po przyjeździe z zagranicy polecam się Sz. Klijeńkom z wielkim
wyborem nowości. Obecna właścicielka

C. Kalinowska.

Przyjmuje się obstalunki, przeróbki po cenach przystępnych. 1242

DROBNE OGŁOSZENIA.

AIAIAIA! Meble używane i no-
daje magazyn mebli Władysława
Romiszowskiego Łódź, Piotrkowska 117 i piętro. Posiada
w dużym wyborze różne meble
pojedyncze jak również całe
urządzenia pokojów. Meble gęste
patentowanej fabryki po
fabrycznych cenach, urządzenia
kuchenne, lampy, zegary, figury,
łóżka, żelazne odpowiednie na
letniska, kupuję, zamieniam sta-
re na nowe. 2771-10-6

AIAIAIA! Tanio do sprzedania
suknie kolorowe i
białe wełniane, oraz bluzki
używane i kostiumy. Przejazd
nr. 48 m. 12 zastać można od
12 do 2 i od 7 w. 2145-6-1

AIAIAIA! Pierwsza szkoła ręk-
dzielnicza dla kobiet
nagrodzona wielkim złotym me-
dalem na wystawie rzemieślni-
czej w Łodzi A. Krowickiej i L.
Jasińskiej, ul. Karola 10. Zapis
uczenie codziennie od 3-6 pop.
oprócz niedziel i świąt. Szkoła
wydaje świadectwa z prawem
szkół rękodzielniczych w War-
szawie. 5603r-s

AIAIAIA! Szkoła kroju i szycia
Apolonii Kopytowskiej
nauka gruntowna. Cały kurs
kroju wieczorny 10 rubli sprze-
daż form papierowych. Przyjmu-
je się suknie i kostiumy do
szycia, krajania i pasowania
Piotrkowska 115. 5022-1

A! Meble stolarskie tapicerskie
sprzedaje najtaniej szafy,
łóżka, stoły, krzesła, biurka,
bielizniarki Rozwadowska 14 ta-
picer. 5019-1

A! Meble różne z kilku poko-
jów oraz zegar, lampę, obra-
zy olejne wyjeżdżając rozsprze-
dam tanio Długa 14-35. 5009-6-1

A! Meble w tych dniach muszą
być sprzedane tanio z po-
wodu wyjazdu: kredens, stół,
krzesła, otomana z lustrem,
biurko, szafy, meble salonowe,
łóżka, materace, bielizniarka,
tremo, Piotrkowska 192 m. 5.
5028-1

A! Meble z kilku pokojów wy-
jeżdżając sprzedam tanio byle
zażar wyjeżdżając Konstancy-
owska 33 m. 14. 5029-1

A! Wszystkie meble z salonu
stolowego, sypialnego oraz
szafy biurko, bibliotekę, otoma-
nę, obrazy muszą do niedzieli
zupelnie być wyprzedane za
bezcen Nowo-Cegielniana 6-7
front. 2922-3-3

A! Meble sprzedam tanio byle,
zażar: otomana, tremo, szafy,
bielizniarka, stół, krzesła, łóżka
z materacami, lampa, zegar, ma-
szyna. Rokicińska nr. 5 m. 8.
stróż wskaże. 2921-3sw-2

A! Meble salonowe ze stołowe-
go i sypialnego oraz szafy,
lustra, biurka, bibliotekę, oto-
manę, lampy, obrazy, słupy,
wyprzedam zaraz za bezcen ul.
Pańska 54-1. 2713-10-8

Bryczki nowych modeli i po-
wóz na gumach do sprze-
dania, Cegielniana 62. 2583-2a-2

Billard kręgielkowy wyjeżdżając
do sprzedania za bezcen Skwero-
wa nr. 8. 2917-2s-2

Cięć pożyczkę 150 rb. na nu-
mer hipoteki na 8 pr. Wia-
domość: ul. Rybna nr. 5. Urba-
nowski. 2975

Dziewczyna uczeiwa, pracowita
poszukuje służby. Adresy pro-
szę składać w adm. Rozwoju
dla „uczeiwej”. 5026-3-1

Do sprzedania furgon rzeźniczy
lub resorka wiadomośc ulica
Rzgowska nr. 50. 5000-3-1

Do sprzedania warsztat stolar-
ski i zakład pogrzebowy z ca-
em urządzeniem. Wiadomośc:
szosa Rokicińska nr. 27, dom
Bautza. 2976-2-1

Dwuletnie używane kostiumy i
suknia lila, do sprzedania.
Andrzeja 11 m. 14, do 11 rano i
8 wiecz. 2987-2-1

Do sprzedania koń wierzchowo-
zaprzęgowy i amerykański na
gumach w dobrym stanie. Wia-
domość: Pasaż-Szulca nr. 70.
2939-2-1

Do sprzedania w dobrym pun-
kie dom z warsztatem
zdatnym dla każdego rzemieś-
lnika. Wiadomośc w rezurze, ul.
Piotrkowska 94. 2991-3-1

Dla pań wielka okazja. Resztki
pięknego na suknie i bluzki ba-
jecznie tanio Piotrkowska 128-13.
2739-3cs-3

Darmo ten nie weźmie innej pa-
sty do czyszczenia obuwia,
kto raz kupi pudełko pasty
„Salvin” i oczyści nią butelki.
Kantor w Łodzi, Piotrkowska 10,
telef. 24-91. 101-12s-10

Do sprzedania budka z węglem
obszerna w dobrym punkcie
z powodu zmiany interesu ulica
Staro-Zarawska nr. 50 róg
Sosnowej. 2927-3-3

Dnia 10 b. m. przechodząc ul.
Widzewska i Przejazdem do
biura telefonów zgubiono złoty
zegarek damski o dwóch ko-
pertach z paskiem na wierzchu
i jednym kamyczkiem białym.
Uczciwy znalazca zechce oddać
za wynagrodzeniem na ul. Julju-
sza nr. 18 Ludwikiewicz. 2906-3-2

Do wynajęcia zaraz pokój
umeblowany może być z ca-
łodziennym utrzymaniem ulica
Dzielnia nr. 40 m. 1. 2077-5-2

Do sprzedania wóz i powóz,
Konstancyńska 23 m. 7.
2735-3cs-3

Do wynajęcia od 1 lipca 6, 5,
4, 3, 2, pokoje z kuchnią i
z nowoczesnym wyposażeniem,
windą i centralnym ogrzewaniem
Nawrot nr. 41 róg Widzewskej.
2804-6cs-5

Dla mężczyzny piękne peleryny
bajecznie tanio. Piotrkowska
128 m. 13. 2906-3sp-2

Do sprzedania całe urządzenie
z piwniarni z patentem wia-
domość: ulica St. Łaży nr. 47.
Antoni Nowogórski. 2901-2s-2

Filiję plekarską sprzedam tanio
Przejazd 46. 2818-3*-3

Gramofon 15 płyt sprzedam za
bezcen Piotrkowska 291-8.
1057-2-2

Jest do sprzedania bryczka
węgierka i wolant na żela-
zach tanio ul. Średnia nr. 51 w
piekarni. 2972-12-10

Jest do wynajęcia pokój umeblo-
wany z wszelkimi wygodami
Piotrkowska 225-10. 5024-2-1

Jest do sprzedania urządzenie
filii rzeźniczej zaraz Andrze-
ja 34. 5020-3-1

Korepetytor z praktyką przy
sposabia do szkół średnich
rządowych oraz i na świadectwa
ul. Targowa 55 m. 49 od 7 do
8 w. 2661-6-1

Kupię parę młodych roslących ko-
ni wyjazdowych Koluski
Regny, Miłobędzki. 2804-3*-5

Kupię pół lub cały plac może
być z domkiem blisko śród-
mieścia. Oferty z ceną w red.
Rozwoju pod „Plac”. 2837-3pts-3

Lokal obszerny do wynajęcia
po restauracji od 1 lipca ul.
Grabowa nr. 27. 2997-3-1

Maszynę Singera bebenkową
nową sprzedam tanio ulica
Aleksandryjska 23. 3017-2c-1

Maszynę do szycia, szafę,
Pathefon z płytami wyjeżdża-
jąc sprzedam Widzewska 119-14.
5025-1

Magle do sprzedania, ul. Piotr-
kowska nr. 261. 2960

Magazyn, 2) piwnica (16x36
m) lokci, wysokość 4 i pół, 3)
trzy pokoje z kuchnią, z wygo-
dami do wynajęcia, przy ulicy
Widzewskej nr. 159 (przy rogu
Anny). Wiadomośc na miejscu
lub u gospodarza: I. Pogonow-
ski, Piotrkowska nr. 115, apteka.
2955-5sps-1

Magiel zaraz do sprzedania.
Wiadomośc: Miłsza nr. 59.
2991-3-1

Magiel w dobrym punkcie do
sprzedania ul. Krucza nr. 30.
2998-1

Magiel niedrogo do sprzedania
z powodu wyjazdu Rozwa-
dowska 6. 2934-3-2

Magiel motorowa jest do sprze-
dania Wólczańska nr. 147.
2942-3-2

Magle do sprzedania z powodu
choroby Pasaż-Szulca nr. 8.
2912-3-3

Maszyna dla szewca lub kraw-
ca pierścieniowa i familijna
bebenkowa za 20 rb. do sprze-
dania ul. Drewnowska 36 m. 5.
2886-3pts-5

Materiały na ubrania męskie,
szutczki jedwabne na ka-
mizelki sprzedają się detalicz-
nie po cenie fabrycznej. Bracia
Ondraczek Miedziana 6 dom
własny przy Wodnym Rynku.
2831-4ws-4

Maszyny 2 Singera prawie no-
we bebenkowe i maszyna
nożna za 16 rb., ręczna 10 rb.
Piotrkowska 105 m. 5. 2980-3-1

Mleczarnia ze sprzedażą na-
biatu na miasto, w której
także mogą być wydawane obia-
dy. Punkt dobry, targ do 500 rb.
tygodniowo, co można spraw-
dzić, z powodu zmiany interesu
do sprzedania. Wiadomośc w fi-
lii piekarskiej, Średnia nr. 6.
2992-3-1

Obiady po 40 kop. od 12—4
wydaje bufet przy Resursie
rzemieślniczej, Widzewska 117.
2950-4ds-1

Pokój umeblowany z osobnym
wejściem i elektrycznym
oświetleniem jest do wynajęcia
zaraz Widzewska nr. 11 m. 5
front. 2836-3*-3

Odstąpię koncesję na szkołę
ogólną. Sprzedam tanio rower.
Targowa nr. 47. Galecki.
2701-6ps-4

Ogrodnik żonaty, w średnim
wieku, z dobrymi świadectwa-
mi, poszukuje posady, obeznany
dobrze w ogrodnictwie, pszczo-
larstwie i motorze naftowym.
Łaskawe oferty proszę składać:
Stacya Andrzejów Dr. Żel. F. Ł.
p. Brodeckiego. 2956-2-2

Ożiris i Gumgalin wszechświa-
towo uznane za najlepsze
pasty do obuwia, żądać wszę-
dzie. Reprezentant M. Błaszczyński
Widzewska 82. 2840-6-5

Potrzebne damy do trupy
teatralnej, okazałe i silne nie
młodse nad 21 lat, zgłaszać się
Zielona nr. 12 m. 43 od 2 do 7.
5002-1

Piwniarnia restauracya dobrze
zaprowadzona od lipca do
wynajęcia. Tamże pokój kuchnia
zaraz ul. Widzewska nr. 145
stróż. 2789-10-1

Potrzebne są zdolne dro-
biazdzarki ul. Mikołajewska
nr. 34. 3025-2-1

Plac do sprzedania bardzo ta-
nio w Chojnach z planem i
domem niewykofcony wia-
domość Dolna 4 pl. od Rzgow-
skiej nr. 6. 5030-1

Przyjmuje na mieszkanie inte-
ligentnego pana. Wólczańska
185 m. 5. 5018-1

Potrzebna zdolna panna i ucze-
nice do pracowni sukien Zofii
Maciejewskiej Widzewska nr. 16
lewa oficyna 5 piętro. 5021-1

Potrzebna prasowaczka do pral-
ni chemicznej Miłsza nr. 26.
5011-2-1

Potrzebne kompletnie zdolne
stanczarki zaraz Promenada
nr. 11 m. 8. 5010-1

Potrzebni, palacz-słusarz, my-
dlarz, olejarz, stangret, świa-
dectwa konieczne Nowa 5 (róg
Przejazd). 5007-1

Pokoje do wynajęcia w willi
z dużym ogrodem, słoneczne,
jasne, z urządzeniem i całym
utrzymaniem. Koszt miesięcznie
50 rb. Wiadomośc ul. Podlesna
nr. 11. 2851-3*-3

Poszukuję się od lipca w środ-
miesiu 5-ciu pokoi z wszyst-
kimi wygodami Oferty z poda-
niem ceny proszę składać w
Adm. Rozwoju dla Stanisława.
2790-3*-3

Panienska poszukuje posady ka-
syerki oferty do Rozwoju
pod W. D. 2999-3-3

Potrzebny subiekt fryzjerski
i uczeń Średnia nr. 59. 2924-3-3

Potrzebna zdolna panna i ucze-
nice do magazynu kapeluszy
Przejazd nr. 14. 2982-2-2

Piwniarnia do sprzedania z po-
wodu wyjazdu. Wiadomośc
ul. Widzewska nr. 75. 2935-2-2

Piwniarnie tanio sprzedam byle
zaraz Przejazd 45. 2857-5*-3

Potrzebna dziewczyna lub ko-
bieta do służby. Wiadomośc
w adm. Rozwoju. 2442-6-1

Potrzebne uczennice do pracow-
ni haftów i robót ręcznych,
panie pragnące uczyć się przy-
jmuje na kursa dzienne i wieczorne
oraz przyjmuje roboty. Wyko-
nanie staranne. Długa 10 m. 6
2908-3ps-3

Potrzebna inteligentna zarządza-
jąca-ekspedientka do maga-
zynu Warszawskie Labor. Che-
miczne. Wymagane dobre świa-
dectwa i konieczna znajomość
języka niemieckiego. Odpowied-
nia kandydatki mogą się zgła-
szać tamże Piotrkowska nr. 69
między 3-5 po poł. 2904-2*-2

Piwniarnia do sprzedania egzystu-
jąca lat 10 z powodu wyjazdu
i różne meble tanio wiadomośc
Konstancyńska nr. 15 m. 33.
2950-3cs-3

Potrzebny zdolny agent do sprze-
dazy maszyn do szycia na
pensje i prowizje Drewnowska
36 m. 5. 2883-2-2

na ceny towarów

GALANTERYJNYCH

u M. Kołodziejewskiego

3 Andrzeja 3

- KOLNIERZE najl. gat. od 20
- MANKIETY białe " 30
- " kolorowe " 25
- KOSZULE białe dzienne " 1.60
- " kolor. " 1.40
- " białe nocne " 90
- KALESONY z dobr. dymy " 80
- " tryk. pr. okazja " 1.50
- PÓŁKOSZULKI białe i kol. " 20
- KOSZULE damskie haft
- ręczny " 1.20
- CHUSTKI donosa bat. damsk. 10
- " " " męskie 15
- SZELKI " 25
- SKARPETKI " 12
- PONCZOCHY damskie " 15
- LASKI " 20
- PARASOLE " 1.15
- KRAWATY à la Scott i in. " 25

Pozatem nieporównany wybór:

KRAWATÓW

krajowych i zagr.

ZABOTÓW, FARTUSZKÓW

I INNYCH TOWARÓW W DO-

BOROWYCH GATUNKACH

WARSZAWSKIE AKCYJNE

Towarzystwo Pożyczkowe

LOMBARD

Oddział I ul. Zachodnia № 31.

Oddział II ul. Pasaż Majera № 11.

zawiadamia, iż w miejscowej sali

licytacyjnej, przy ul. Zachodniej

№ 31, w dniu 7-ym maja

(24-go kwietnia) 1913 roku

i dni następnych odbywać się

będzie licytacja na sprze-
daż zastawów (z obydwóch od-
działów) we właściwym czasie
nie prolongowanych. Podczas
trwania licytacji prolongata za-
stawów, na sprzedaż wystawio-
nych, miejsca mieć nie będzie.
Wykaz NN zastawów, podle-
gających sprzedaży będzie ogło-
szony w gazecie „Rozwój”. 1174

Potrzebny stróż, tamże stajnia do wynajęcia Suwalska nr. 22 w sklepie. 3012-1

Potrzebny czeladnik podręczny do damskich żakietów, Pracownia Wronieckiego Piotrkowska nr. 90. 3016-1

Potrzebna zdolna podręczna ul. Piotrkowska 90. 3015-1

Pralnia tania do sprzedania zaraz z powodu choroby ul. Targowa nr. 56. 3014-1

Potrzebni zdolni agenci-inkasenci do Kompanii Singera. Zgierska 9. 2891-2-1

Przyjmę przyzwoitą panią na mieszkanie. Widzewska 128 m. 35, lewa oficyna. 2974-2-1

Przybił się pies jamnik, jasny, żółto-podpalany. Odebrać można za zwrotem kosztów, ul. Rzgowska 32. 2977-3-1

Potrzebny szewski czeladnik i podręczny na męską robotę, Wólczańska nr. 63 m. 29. 2978-2-1

Potrzebna pracownia z prasowaniem. Wiadomość: Andrzej 30 m. 7, III piętro. 2982

Pokój umeblowany zaraz do wynajęcia. Składowa nr. 21 m. 14. 2994-2w-2

Potrzebny uczeń do kantoru, znajomość niemieckiego wymagana. Oferty „Rozwój” pod „K. M. 11”. 2995-3w-1

Proszę, sprawy karne, apelacje, kasacje, kontrakty, paszporty zagraniczne. Dawid Maków Wólczańska 36. 3005-1

Potrzebne zdolne podręczne do krawieczki Wólczańska 65 w oficynie. 3024-1

Potrzebni zdolni czeladzie szewscy na damską robotę. Aleksandrów pod Łodzią, ul. Kościelna nr. 394, zakład obuwia. 2886

Pokój do wynajęcia przy rodzinie dla inteligentnej osoby od 1 maja, obejrzeć od 1-4, Konstancyńska nr. 23 m. 5. 2980-3cs-1

Power do sprzedania Wólczańska 65 u stolarka. 2965-3-2

Poławę, prelotkę (na żelazach) petersburskiej roboty sprzedam Nowa 5 (róg Przejazd). 3006

Rzadka okazali Piwiarnie, wydająca gorące jedzenia w ruchliwej robotniczej dzielnicy, zmuszony wyjazdem tania sprzedam, połowa gotówka resztę weksłami, ul. Zawadzka 10 Niemierski. 3008-1

Rower sprzedam mało używany R. Mikołajewska 20 Zakład Fryzjerski. 2963-2-2

Rowery 2 prawie nowe do sprzedania Suwalska nr. 23 m. 6.

Rubli 10000 albo 8000 poszukiwane na numer bardzo dobrej hipoteki Oferty Rozwój dla „K. 10000”. 2772-3*-3

Sklep kolonialno-dystrybucyjny z powodu wyjazdu zaraz tania do sprzedania, komorne 170 rb, wiadomość ul. Staro-Zarzewska 54 m. 14 Stefan Oziemski. 2957-2-1

Sklep kolonialno-dystrybucyjny tania do sprzedania, komorne przeszło 200 rb. Wiadomość Zielona nr. 45. 2843-3cs-3

Sklepy i mieszkania przy ulicy Głównej Nr. 5 (2-gi dom od ul. Piotrkowskiej) do wynajęcia. Wiadomość na miejscu lub u gospodarza, L. Pogonowski, Piotrkowska 115, apteka. 2954-5-psps-1

Są do wynajęcia różne mieszkania w Rudzie-Pabianickiej (przystanek Wolfówka) tak na stałe, jak i na letniskę; tamże sklep do wynajęcia. Wiadomość na miejscu, ul. Główna, Kłiszczyński. 2967-6*-1

Sprzedam sklep kolonialno-dystrybucyjny. Zarzewska 77.

Sprzedam rower używany, tania. Wiadomość Długa 10 u stróża. 2970-3wc-1

Sklep do sprzedania z powodu zmiany interesu ul. Rzgowska 9. 2940-3-2

Suknie, kostiumy letnie, nowe sukienki dziecięce są do sprzedania Ewangelicka 2 III piętro. 2744-5*-3

Sklep korzenny i rzeźniczy z całym urządzeniem do sprzedania w dobrym punkcie między fabrykami. Wiadomość Krótka 11 m. 18. 2951-2-2

Sklep do sprzedania z powodu wyjazdu zaraz lub patent z urządzeniem ul. Grabowa nr. 51.

Sklep do sprzedania spożywczo-dystrybucyjny Andrzej 49. 2854-3pts-2

Sklep do sprzedania zaraz z powodu zmiany interesu Nowo-Pabianicka nr. 33. 2902-3-3

Sprzedam sklep, kolonialno-dystrybucyjny za bezcen, z powodu samotności ul. Młynarska nr. 22 (Bałuty). 2926-3-3

Sklep kolonialno-dystrybucyjny zaraz do sprzedania z powodu choroby ul. Zawadzka nr. 35. 2857-5-4

Sublokator może dostać mieszkanie Zachodnia nr. 24-21. 2856-2s-2

Są do wynajęcia różne mieszkania i sklepy, stajnie i wozownie i 13 morg gruntów ul. Marysińska nr. 36 1-szy cyrkul. 2885-2s-2

Skradzono weksel na sumę 50 rb. (in blanco) wystawiony przez Jana Frajmana. Ostrzeżenie przed nabyciem. 2972-3-1

Sklep kolonialny do sprzedania, ulica Mikołajewska nr. 69. 2985-2-1

Sklepik do sprzedania z powodu nagłego wyjazdu za bardzo przystępną cenę. Ulica Aleksandrowska Nr. 102 (róg Jakóba). 2961-1

Szofer - Mechanik z dobrimi świadectwami poszukuje posady wiadomość ul. Składowa nr. 19 m. 44. 3031-3*-1

Sklep narożny kolonialno-dystrybucyjny wobec długiej choroby żony i syna do sprzedania zabezpieczony przez wiadomość u sprzedawcy gazet róg Karola. 3018-1

Tania tapicer przerabia meble, materace; zawiadomić kartą pocztową. Lipowa nr. 52, Ruszkowski. 2984-2p-1

Tkacz, wróciwszy z wojska, poszukuje w Zgierzu miejsca w fabryce lub miejsca agenta na żądanie może złożyć kaucję wiadomość Wysoka 122 Olczak. 2933-2-2

Uczniowie potrzebni do zakładu mechanicznego. Zakątna nr. 65. 2793-3ss-3

Urządzenie sklepowe zdane na konfekcję damską lub pralnie, trzy szafy duże oszklone bufet i biurko sprzedam tania, ul. Piotrkowska nr. 54 II piętro front. 2964-2-2

Willa do sprzedania z dużym ogrodem o dwóch frontach, z nowoczesnymi urządzeniami z powodu wyjazdu do sprzedania. Potrzebna gotówka 20000 rb. Wiadomość: ul. Podleśna 11. 2832-3*-3

Wyjeżdżę na czas dłuższy do Taszkentu, Kokand i w końcu maja. Przyjmę zlecenia w zakresie operacji handlowych. Oferty w Red. Rozwoju pod „Terminowe”. 3004-2-1

Z powodu zmiany interesu w dobrym punkcie sprzedaje się sklep niedrogo. Wiadomość ul. Karola nr. 26. 2990-1

Zaginął pies moregowaty, uszy i ogon obcięte, z sierścią wytartą z prawej strony, z obrozą. Proszę odprowadzić za wynagrodzeniem, Rybna nr. 13, do sklepu. 2985-1

Zaraz do wynajęcia 2 pokoje z kuchnią za 255 rb. i 1 pokój za 60 rb. Dowiedzieć się można w Lombardzie na ul. Zachodniej nr. 31. 3001-3cs-1

Z powodu wyprowadzki jest do sprzedania kredens z marmurową płytą i szafa do sukien Przejazd 12 m. 13. 3003-1

Z powodu zmiany do sprzedania malarskie rzeczy, ul. Benedykta nr. 22. Wiadomość u stróża. 2973-3-1

Zaginął paszport Franciszek Z. Galia, wydany z gminy Czarocin. 2979-3-1

Z powodu zmiany interesu sprzedaje piwiarnię Gubernatorska nr. 11. 2663-3-1

Zakład armaturowy glaserski i slusarski 12 lat egzystuje z dobrą wyrobioną klientelą jest tania do sprzedania z powodu wyjazdu wiadomość ul. Zakątna 65 m. 11. 2896-3-3

Zaginął broszkę z własnymi fotografiami uprasza się o łaskawe odniesienie na ul. Petersburska nr. 6 m. 20 za wynagrodzeniem. 2911-3-3

Z powodu starości do sprzedania gospodarstwo 8 morg z zabudowaniem wiadomość Wólczańska nr. 160 S. Uznański 2877-3*-2

Zdolna krawcowa poszukuje szycia w domach prywatnych Juliusza 19 m. 5 stróż wskaże. 2925-3sw-2

Z 4 zaginął pies łańcuchowy ciemno moregowaty z ogonem i uszami długimi wiadomość przy ul. Rzgowskiej ul. Obywatelska nr. 17 Antoni Szor z wynagrodzeniem za odprowadzenie. 2932-2-2

25000 rb. na pierwszy numer hipoteki jest zaraz do umieszczenia. Oferty w Rozwoju pod „Z. k.”. 2765-3-2

Zagubione dokumenty.

Bolesław Szeja zgubił kartę od paszportu, wyd. z fabryki Leonharda Woelke i Grabarta.

Gabryel Kozub zgubił paszport, wyd. z Połtawy gub. Połtawsk.

Kazimiera Stawska zagubiła paszport, wyd. z gm. Chojny. 2996-3-1

Leon Wyrwa zagubił kartę od paszportu, wyd. z fabr. B-ci Rade. 2948-1

Marcin Trzeciak zgubił kartę od paszportu, wyd. z fabr. Leonharda. 2986-1

Pytka Franciszek zgubił kwit od paszportu, wyd. z fabryki Geyera. 2931-1

Skradzono kartę od paszportu, wyd. z fabr. O. Rapke S-ka Aleksandrów na imię Bronisława Bacilińskiego. 2941-3-2

Władysław Jaroszewski zagubił paszport, wydany z gm. Sadowna, gub. Siedleckiej, pow. Węgrow, oraz książeczkę służbową, wydaną z kontrol. Warszawy. Proszę zwrócić: Piotrkowska 225, cukiernia. 2913-3-3

Zaginął paszport wyd. z gminy Dobry, na imię Jana Kowalskiego. 2897-3-3

Zaginął paszport wydany z m. Płocka, na imię Józefa Rudnickiej. 2893-3-3

Zaginęła karta od paszportu, wyd. z fabr. Gajera na imię Adam Paszkiewicz. 2999-1

Zaginął paszport, wyd. z gm. Szadek pow. Sieradzkiego na imię Feliksa Uznańskiego. 2988-3-1

Zofia Sowińska zagubiła kartę od paszportu, wyd. z fabryki Freindberga. 2993-1

Dr. W. Gutkiewicz

Specjalność: choroby skórne, weneryczne 8 $\frac{1}{2}$ —10 $\frac{1}{2}$, rano i od 4—7 $\frac{1}{2}$, w. W niedziele od 9—12 rano. Zielona 19. 347r.

Remiza „BRISTOL”

Wynajem Karet

A. NEUMANN

ul. Piotrkowska Nr. 119 tel. 10-53

D-H. Rueger

Nawrot Nr. 1.

Choroby wewnętrzne.

Przyjm. p. poł. 4—6. 3820

Wielka oszczędność!

5 lat można nosić ubranie z prawdziwej skóry angielskiej, lok. od 40 kop, plusz 70. Posiadamy gotowe spodnie. Wystrzegać się podrzobionych towarów. Piotrkowska 128 m. 13. 1182

Zarząd Drogi żel. Fabryczno-Łódzkiej

niniejszem podaje do powszechnej wiadomości, że na stacyi towarowej Łódź-Fabr. 3/16 kwietnia 1913 r. o godz. 10-ej rano będzie sprzedany z głośnej licytacji nieprzyjęty przez odbiorcę Kaleckiego towar łokciowy, z przesyłki Równy Poł. Z. 85756, wysyłający Feldman.

Wrazie gdyby licytacja w dniu wyżej oznaczonym do skutku nie doszła, to powtórna ostateczna sprzedaż odbędzie się na st. Łódź-Fabr. w dniu 4/17 kwietnia 1913 roku o godzinie 10-ej rano. 1071

Poszukuję handlowca.

do prowadzenia handlu win i wódek, samodzielnie, z kaucją. Wiadomość w dystyliarni B. Tschabe w Zdunskiej woli, albo Łódź, Zielona Nr. 12, w kantorze p. Guhla. 1206

Przyjmuję nadrabianie
pończoch
ulica Nawrot Nr. 8

dawniej Mikołajewska 59. 896

Okazyjnie!

Hafty kaliskie i szwajcarskie firanki, szorty i portyery. Resztki na kostiumy i bluzki, zaboty oraz koszule damskie haftowane. Muslin de lain Ceny fabryczne! Wielki wybór. **Andrzeja 44 m. 2.** 259

Dr. Ark. Goldenberg

ul. Nawrot 38. Tel. 20-10.
Choroby wewnętrzne,
AKUSZERYA.
Do 9 $\frac{1}{2}$, rano i 5—7 po poł. 2700

Dr. LITMANOWICZ

Krótko 12.
Choroby nerek, pęcherza,
cewki i t. p.
Przyjmuje do 10 rano i od 4—8.
Telefon 18-61. 3011

Dr. S. SZNITKIND

Średnia 2. 1117
Choroby skórne, (włosy), i moczopięciowe, kosmetyka lekarska, weneryczne
Przyjmuje od 8-ej do 2-ej po poł. i od 1-pół do 9 w. w. damy od 1-pół do 8-ej

Dr. M. PAPIERNY

AKUSZER I SPECYALISTA
CHOROBY KOBIECYCH
ulica Południowa Nr. 23
Telefon 18-65.
Przyjmuje do 11 rano i od 4 $\frac{1}{2}$ do 6 $\frac{1}{2}$ po poł. 3331

Dr. med. W. KOTZIN

ul. PIOTRKOWSKA 71
Choroby serca i płuc,
przyjmuje od godz. 10—11 rano
i od 4—6 pp. 2763r
M telefonu 21-19

Dr. H. Sadkowski

Piotrkowska 120.
Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszek).
Codziennie od 8—10 rano i od 5 do 7 po poł. Telef. 23-10. 259

Choroby uszu, gardła i nosa

Dr. B. CZAPLICKI

ordynator szpitala Anny-Mary
Piotrkowska Nr. 120.
Przyjmuje od g. 11—12 rano i od 5—6 $\frac{1}{2}$, p. p. w niedziele i święta od 10—11 rano. 3474

Lekarz weterynaryj

S. WOLMAN,
Piotrkowska 145. Telefon 13-31.
Porady w zakresie lecznictwa wchodzące, diagnostyczne, szczepionki, ekspertyzy. 3455

— Egzystująca od lat 22 —

Pracownia haftów

Iznaczenia bielizny

B. MAZURKIEWICZOWEJ

Przejazd 16 — m. 24.

Poprzednia ofiyna, 2 piętro.

- Przyjmuje się uczennice. -

Dr. L. KLACZKIN

Konstancyńska 11.
Syphilis skórna, weneryczne choroby dróg moczowych. LECZENIE SYPHILISU EHR. LICH HATA 606. 746r
Przyjm. od 8—1 rano i od 5—5 w., dla dam od 4—5. W niedziele i św. tylko 1 rano.

Dr. LEWKOWICZ

choroby skórne, weneryczne i niemocz płożowa
Konstancyńska 12.
Przy syphilis (zastosowanie preparatu „606” i „914”, od 5—1 i 6—8, dla pań od 5—6 w. W niedziele 9—8, osobna poczekalnia

Przejazd Nr. 8.

Dr. FRANCISZEK

KOZIOLKIEWICZ
mieszka obecnie Przejazd Nr. 8, front, 1-e piętro.
Przyjmuje od 9 $\frac{1}{2}$ —12 i od 6—8 w.

Dr. A. Groszlik

Zachodnia 68, (przy Zielonej).
Choroby skóry i włosów, weneryczne i dróg moczowych. Instytut Röntgenologiczny i światłolecznictwo. Badanie krwi na syphilis. Od 8 $\frac{1}{2}$ —11 $\frac{1}{2}$, r. i od 5—2. Niedziele i święta 9-12 r. 303

Dr. med. P. Langbard

Zawadzka 10.
b. asystent kliniki berlińskiej, specjalista chorób, wenerycznych, skórnych, włosów niemocz płożowej
Przy leczeniu syphilisu stosowanie preparatu „606” i „914”. Leczenie za pomocą elektryczności (elektroliza). Masaż wibracyjny. Badanie nerek, pęcherza i kanału. Endoskopia i cystoskopia
Godziny przyjęć: od 8-1 i od 4-8 dla pań od 5-6-ej.

Dr. med. Z. GOLC

Choroby skórne i weneryczne
ul. Mikołajewska 18.
Godziny przyjęć: od g. 9—12 i od 4-1 po do 7 i pół wiecz., w niedziele i święta od 9 do 12 i pół. Telefon Nr. 20-60.

Choroby weneryczne

Dr. Stanisław Piekarski

PIOTRKOWSKA Nr. 115.
Przyjm.: od 9—10 rano i od 5—8 wiecz., kobiety od 4—5. 1331-r.

Kapelusze od 50 k.

męskie, damskie, pierze, farbuje, przerabia na modne fasony.
Wólszyski, Piotrkowska Nr. 180. 1282

Casino

Od dziś do poniedziałku 14 kwietnia wyłącznie
między innymi

Ci, którzy odchodzą...

Wstrząsający dramat w 3-ch częściach w wykonaniu znakomitego tragika
Ermetto Cacconi.

Maks miłosierny

Komedia w wykonaniu ulubieńca Maksa Lindera.

Nad program:

BOHATERKA GÓR

Wstrząsający dramat w 3-ch częściach.

Orkiestra koncertowa „SEXTET”.

Orkiestra koncertowa „SEXTET”.

THEATRE LUNA

Od dziś do poniedziałku włącznie demon-
strowanym będzie wspaniały program:

Na całość
złożą się:

„GŁOS SERCA”

Wspaniały dramat w 3-ch częściach w wykonaniu pierwszorzędných francuskich artystów.

„LOSU NIE OMINIESZ”

Wspaniała komedia.

Kronika Gaumonta — ostatnie nowiny.

Teatr „MODERN”

Krótki I, w „Grand-Hotelu”.

Zawiadomienie:

We wtorek 15 b. m. otwarcie kinematograficznego teatru „Modern”.

Pierwszorzędny i wyborowy program.

Ulster

wielka wiosenna moda

z najlepszego materiału . . . 32, 26.50, 19.50

Reklamowe jesionki 14.50

wykwintne wykończenia.

Schmechel i Rosner

Piotrkowska 100

1079

Bardzo ważne!

Niniejszem mamy zaszczyt podać do
wiadomości Sz. P. że przyjechałem do
Łodzi na kilka dni i zatrzymałem się
przy ulicy Piotrkowskiej 8, w „Hotelu
Centralnym”, pokoju № 20.

Kupuję tylko do 18-tego kwietnia
stare zęby sztuczne

całe lub połamane a nawet bardzo
zniszczone, oraz stare szczęki sztućne.
Przyjmuję interesantów codziennie od
godz. 10—2 i od 4—6.

Do sprzedania

około 100 lokci dwupiętrowego
budynku drewnianego.

Wiadomość u H. Orfingera, Pół-
nocna № 4.

1069

Mieszkanie

2, 3 i 4-ro pokojowe z wygod-
ami do wynajęcia od 1 lipca r. b.
Zawadzka 9. 1268

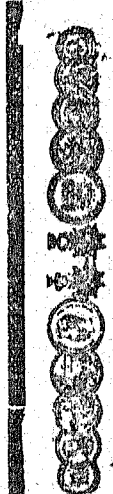
Seminarzysty

poszukuje posady nauczyciela-wychowawcy (gubernera), lub też lekcy w domach prywatnych. Udziela: języka polskiego, rosyjskiego, arytmetyki oraz przyrody, muzyki na skrzypcach lub fortepianie, gimnastyki i szermierki. Łaskawe znośarowania przyjmuje administracja „Rozwoju”, pod „Urządów”. 1264

Najwyższe nagrody
za maść

„Radical”

Najsukuteczniejsza maść
podług opinii lekarzy i dziękczynnych listów pacjentów poleca się od Reumatyzmu, Ekzemy, Skrofuiów, Hemoroidów, Ran, Oparzenia i wszelkich chorób skórnych. Zadać w aptekach i składach aptecznych. Kantor w Łodzi (Piotrkowska 10) w podwórzu tel. 24—91. Przedstawiciel 4157 F. KOCZAN.

Różne mieszkania: od pojedynczych pokoi do 2 pokoi z kuchnią są do wynajęcia zaraz i od 1 lipca na ul. Lipowej 71 (róg Andrzeja) tudzież lokale fabryczne i warsztackie. Stróż wskaże. Bliższe wiadomości u H. Neumana, Piotrkowska 89. 1031

Sąd Okręgowy w Piotrkowie

decyzją z dnia 619 marca 1913 roku postanowił: wyznaczyć ostateczny termin do zgłaszania pretensji do masy upadłości firmy

Józef Zapędowski

na dzień 619 kwietnia 1913 roku.

Wierzyciele, którzy do tego terminu nie zgłoszą swych pretensji, ulegną skutkom, przewidzianym w art. 512 i 513 kod. handl.

Syndyk tymczasowy

Aleksander Mogilnicki

Adwokat Przysięgły

Warszawa, Marszałkowska 113.

1276

ZARZĄD TOWARZYSTWA

Warszawskich Cyklistów

w Łodzi, zawiadamia W. P. członków, że

Ogólne roczne zebranie

odbędzie się w dniu 22 kwietnia r. b. o godzinie 8 i pół wieczorem, w lokalu własnym przy ul. Nawrot 23.

Nadmienia się, że stosownie do § 19 ustawy Towarzystwa Ogólne Zebranie będzie prawomocne w pierwszym terminie bez względu na ilość przybyłych na nie członków. 1284

D-ka Felicya Goldberg

Mieszka obecnie

ul. Piotrkowska 107.

Dr. Jan Gaderski

Akuszerya,

choroby chirurgiczne i kobiece
przyjmuje do 10 r. i 4—6 po poł.
ul. Cegielniana 9 m. 4. 1282

ODEON

DZIŚ ŚWIATOWA SENSACYA!!!

ODEON

Jedyny egzemplarz w 6-ia częściach 2800 metrów długości.

Demonstrowanie trwa 2 i pół godziny.

QUO VADIS?

Najwspanialszy dramat kinematograficzny wszech czasów podług powieści Henryka Sienkiewicza.

ODEON

Orkiestra 12 osób. — Początek przedstawienia o godzinie 2—4 i pół po południu i 7—9 i pół wieczorem. — **Bilety wcześniej nabywać można od godziny 10—12 rano i od 2 po poł. do 9 i pół wiecz.** — **Wszystkie miejsca numerowane.** — Ceny miejsc od 45 kop. do 1.50 kop. — **Passe-partout nieważne.**

ODEON

POLOWANIA

poszukuję. Łaskawe oferty ze wskazaniem ceny, obszaru, oraz dokładnego adresu upraszam składać w administracji „Rozwoju”, pod „Polowanie 1913”.

1286

ODPOWIEDNIE NA KANTOR

2 duże pokoje na parterze, z których jeden frontowy, zaraz do wynajęcia. Dzielna 40 m. 1, przystanek tramwajowy. 2075

Jedyny krawiec damski

w Łodzi, ulica Dzielna № 13, mieszk. 3.

Pracownia sukien, kostyumów i okryć damskich.

1272

LEONARD THUM,

były kroyczy domów konfekcyjnych M-me de GIOVANNELLI w Paryżu, M-me HENDLEY-SIMON w Londynie i A. WŁODKOWSKI w Warszawie.

Sąd Okręgowy Piotrkowski

wyrokiem z dnia 21-go marca (3 kwietnia) 1913 roku postanowił ogłosić upadłość

Tomaszowskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu

(w Tomaszowie Rawskim)

oznaczając początek upadłości od dnia 6/19 lutego 1913 r., majątek upadłego Towarzystwa opieczetować, gdziekolwiekby się znajdował; Sędzią Komisarzem upadłości mianować Członka Sądu Kapitałowego, Kuratorem zaś Adwokata Przysięgłego Tomasz Dębskiego.

Sędzia-Komisarz masy upadłości wzywa wierzycieli upadłego Towarzystwa, aby na dzień 11/14 kwietnia 1913 r. stawili się osobiście lub przez pełnomocników na godzinę 12 w poł. w sali ogólnych zebrań Piotrkowskiego Sądu Okręgowego dla dokonania wyborów na syndyków tymczasowych.

Piotrków, 28 marca (10 kwietnia) 1913 r.

Za zgodność Kurator masy, Adwokat Przysięgły

Tomasz Dębski,

1059

LEKARZ-DENTYSTA

PIOTR WŁODARSKI

Piotrkowska № 113 m. 13.
Przyjmuje od 9-1 i od 3-7 1/2. 1250

Dowynajęcia

od 1 lipca 1913 r. 4 lub 6 pokoi z kuchnią z wszelkimi wygodami na I piętrze i 3 pokoje z kuchnią z wszelkimi wygodami na II piętrze, ul. Piotrkowska № 225. Wiadomość w sklepie rzeźniczym. 1232

W Rudzie Pabianickiej

I morga gruntu

położona przy tramwaju naprzeciw budującej się fabryki p. Eiznera, jest na dogodnych warunkach do sprzedania. Bliższej wiadomości udzielają kapięle „Wolfa” przy ulicy Mikołajewskiej № 95. 1236

DOM

w Zgierzu ulica Wysoka № 5 do sprzedania lub na zamianę na dom w Łodzi. Mogę dopłacić. Wiadomość na miejscu. 1216

Stangret

wyjazdowy, trzeźwy z dobrmi świadectwami, potrzebny. Ulica Andrzej 7, m. 4. 1262

Pracownia

sukien oraz kostyumów damskich

J. i E. Falkowskich

Mawrot 3. 892

Wydawnictwo GEBETHNERA I WOLFFA.

NOWOŚCI

NOWOŚCI

Zygmunt Wasilewski

1061

Myśl przebudowy

Rozmowy z młodym przyjacielem.

Jest to jakby program szerokiej działalności wychowawczo-politycznej, mającej na celu przeobrażenie narodu i wzbożenie jego moralnego oraz materialnego dorobku, skreślony świetnym stylem i odznaczający się zarówno niezwykłą przenikliwością sądu, jak i trafnością wskazań. Cena rb. 1.20

Foerster Fr. W. prof. dr.

Wychowanie człowieka

Książka dla rodziców, nauczycieli i kapłanów.

Rozgłosne i wyczerpujące dzieło to najznakomitszego pedagoga współczesnego stanowi niejako encyklopedię wychowawczą, niezbędną w każdym domu. Przełożone i opatrzone przypisami polskimi przez prof. W. Osterloffa, obejmuje około 850 stron tekstu większego formatu. Cena rb. 3.50, w opr. 4.20.

Antoni Potocki

Polska literatura współczesna.

I tom (1860—1890), II tom (1890—1910).

Dzieło niniejsze zostało nagrodzone przez Kasę im. Mianowskiego z funduszu im. Pileckiego, jako praca „ku pożytkowi publicznemu” drukiem ogłoszona.

Pisana z wielkim talentem, żywo i barwnie, książka ta czyta się nie jak suchy traktat naukowy, lecz jak dzieło, stanowiące samo w sobie cenny nabytek literatury pięknej w najlepszym stylu. Cena za 2 tomy rb. 5, w opr. rb. 6.60.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Do wynajęcia

3 pokoje z kuchnią, wygodami, wanną, elektrycznym, oświetleniem od 1 lipca, 2 pokoje z kuchnią, zaraz albo od 1-go lipca. Sklep z mieszkaniem. Staro-Zarzeńska 64. 1218

Letnie mieszkania

są do wynajęcia przy dużym wiejskim ogrodzie, każde składające się z trzech pokoi, werandy, kuchni, schowanka, piwnicy i komórki na węgiel — dostawa produktów codzienna, od st. dr. żel. W. W. Rogów 10 minut koni, dwór Olasza. Miejscowość sucha, zdrowotna. Wiadomość na miejscu. 1223

Wyższa szkoła kroju i szycia

„Józefiny”

Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie—złotym medalem w Belgii—srebrnym i dyplomami uznania.

Łódź, Piotrkowska 34.

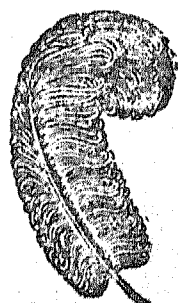
Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Gruntowna nauka pasowania, mierzenia i upinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie uczennice nabierają wprawy i gustu. Po złożeniu egzaminu w Cechu uczennice otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. Kursy wieczorowe dla pracujących pod osobistym kierunkiem właścicielki. 3456

Na miejscu duży wybór manekinów.

FABRYKA STRUSICH PIÓR I FANTAZJI

Michał Pollak, Wiedeń, VII, Neubaugasse 12

Tylko własnego wyrobu. Bardzo solidna obsługa.

Pierezy:

40 cm. długości od Kr. 15.— i wyżej
pierwszorządny gat., podwójnie skrećane
50 cm. długości od Kr. 24.— i wyżej
pióra strusie amazonki w najlepszym gat.
50 cm. długości od Kr. 30.— i wyżej

Nowości na każdy sezon w fantazyjach i piórach.

Przy zamawianiu uprasza się o przesłanie odpowiedniego zadatku. 299

zależnie od
długości.

Józef Jankiewicz

Łódź, Konstantynowska № 86.

Zakład rzeźbiarsko-sztukatorski
POLECA

do wykonywania wszelkich prac w zakres sztukatorstwa wchodzących: cignięcia w gipsie, tynku, szarym i białym cemencie, jako też gładzenie (szpachlowanie) ścian i sufitów w gipsie, białym i szarym cemencie. Wszelkie gładzenie filcowym tynkiem.

Specyalność: wykonywanie nowego i reparaacje starego marmuru sztucznego, artystyczne wykonywanie prac kościelnych, jako to: ołtarzy i t. p., pałaców i wszelkich robót w zakres sztucznego marmuru wchodzących.

Wykonał roboty w teatrze „Scala”, w teatrze Polskim, dom W-go Lublińskiego, dom „Betania”, Czechy, Piotrkowska nr. 275. 938

Indyki, Kapłony, chleb wiejski

POLECA:

Skład masła, kefiru i produktów wiejskich

B. PATZEROWEJ

Łódź, Mikołajewska 31. Tel. 24—10.

WYŻYMACZKI

Madame Sans Gène 933

Zelazka do prasowania i kuchenki spirytusowe
Kuchenki naftowe „Primus”, oryginalne Szwedzkie.

Wagi sprężynowe Saltersa.

MASZYNY DO SIEKANIA MIĘSA.

Naczynia i przybory kuchenne. — Maszyny do lodów polecają:

Krzysztof Brun i Syn

skład towarów żelaznych i narzędzi

w Warszawie, plac Teatralny.—Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Nowo!wozony skład wędlin

z salą do spożywania gorących wyrobów na miejscu, poleca się uwagę Sz. publiczności.

Z poważaniem **JAN KIJAK,**

Piotrkowska 71, vis a vis (Pasaża Meyera). 415

D. Mittelstaedt

Mikołajewska 87.

Przyjm.: od 8—9 i pół rano i 5—6 i pół. po poł. w niedzielę i święta tylko rano od 8—10

Dr. B. REJT Średnia 5.

Sp. Choroby skórne, weneryczne, włośń, kosmetyka lekarska. Leczenie Syphilisu Salvarsanem „Erlch Hata 606” (wzrostylnie). Leczenie elektrycznością (elektrolizmem) i masażem wibracyjnym. Dla pań osobna poczekalnia. Godz. przyjęć: od 8—1 rano i od 4—8 w. niedziele i święta od 9—3 pp. 353

Dr. L. PRYBULSKI

Choroby skórne, włośń, (kosmetyka), w neryczne i moczopłciowe i niemoczniowe. Leczenie syphilisu ERLICH-HATA „606—614”

Ul. Południowa № 2, telef. 13-59
Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 4—8 w. panie od 6—8 po poł. Dla pań osobna poczekalnia. 2423

Dr. med. Bolesław Kon

PIOTRKOWSKA 56.

choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne 3017
przyjmuje do 11 r. i od 4—7 popoł.

Dr. Sonenberg

Choroby, skóry, dróg moczowych i weneryczne. Cegielniana 14. Od 11-1 i 5-7 1/2.

Dr. H. Szumacher

Choroby weneryczne i skórne. Nawrot 2.

Przyjmuje od 8—10 i pół i 6—8 po poł. panie od 6—8. W niedzielę i święta od 6—1 po poł. 876r

Dr. med. J. Szwarzwasser

Piotrkowska 18.

Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specyalność: choroby żołądka i przewodu pokarmowego (cukrowa, podagra, otyłość itd.). Niezbędne dla dyagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne. Wydzielni krwi w laboratorium własnym. Od 1—1 rano i od 5—7 1/2 po południu. 151

Dr. T. Zaborowski

powrócił.

Andrzeja № 7. 1164

Dr. med. Leyberg

Ch. skóry, weneryczne i moczopł. Godziny przyjęć: 10—1 i 6—8. Dla pań 5-6 poczekalnia oddzielna W niedzielę od 8—1-ej.

Krótką 5, telef. 26-50. 1887

Dr. Feliks Skusiewicz
Andrzeja 13

Choroby skórne, weneryczne moczopłciowe.

Przyjmuje: od 9 1/2 do 11-ej i od 5—8. W niedzielę i święta od 9 1/2 do 12-ej. Telef. 26—25. 507-r.

Dr. med.

KAROL RIEDER

Choroby dzieci

Nawrot 7,

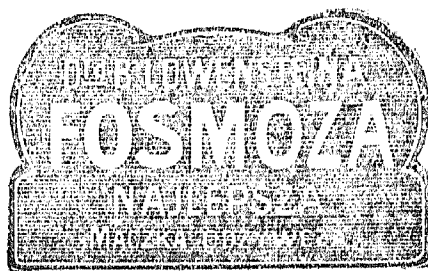
Przyjmuje od 4 — 6. 1050

Dr. Wacław Bernard

CHOROBY WENERYCZNE, SKORY, DROG MOCZOWYCH

Spacerowa 40
przy Andrzeja.

9—12 1/2, r. 1 5—7 1/2 w. 1483

597

Skład win

1833

M. D. OKOJEW

Dzielną № 11

Zdrowie jest bogactwem i szczęściem!!!

Kto cierpi na żołądek, głowę i ogólne niedomaganie ten powinien pić **Wino żołądkowe № 7**, za-

twierdzone przez rząd za Nr. 3478. Wino żołądkowe, zastawane w Ekaterynburskim pułkowym lazarecie przy chorobach żołądka, wykazało znakomite rezultaty, co stwierdza świadectwo, wydane przez starszego lekarza w 1910 r., jak również w 1911 r. przez starszego lekarza szpitala Czerwonego Krzyża, gdzie wino było z powodzeniem stosowane. Wino żołądkowe № 7 w żadnych innych składach niema jak tylko w składzie win M. D. OKOJEW, Dzielną № 11. OLIVA do lampek 20 kop. funt. KNOTKI bezpłatnie.

Nasiona

warzyw, kwiatów, drzew i t. p. w doborowych odmianach oraz narzędzia i książki ogrodnicze poleca

L. Jasiński

Łódź, Andrzeja № 10.
Cenniki na żądanie bezpłatnie. 944

W. Górski

S Z E W C, ul. Mikołajewska 32

Przygotował na nadchodzący sezon nowy zapas modnego, wykłutego obuwia. Ceny przystępne.

Firma nagrodzona na wystawie rzemieślniczo - przemysłowej w Łodzi **wielkim złotym medalem.** 1186

Ból głowy i Migrenę

z kogutem

marka fabr.

natychmiast usuwa „Migreno-Nervosin” bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Są już fałszyfikaty! Więć żądać w aptekach i składach aptecznych proszków wyrabianych tylko w Płocku i z podpisem wynalazcy A. Gaseckiego na każdym. Proszek 10 kop. 417

Zakład kąpielowy R. BEUTLERA

Widzewska 120

od reumatyzmu, artretyzmu i otyłości. Poleca: kąpiele parowe, szafkowe, elektryczne, świetlne, siarczane, ciechocińskie, matońskie, jodłowe, kwaso-węglowe, masaż ręczny. Otwarte od 9-ej rano do 7-ej wiecz., dla pań w środy. Doświadczeni kąpielowi w paru zakładach leczniczych. 1254

Letnisko

w slicznym położeniu do sprężania zaraz dom murywany, plac i ogród, blisko las i woda cena 5500 r. Po szczegóły proszę się zgłaszać do O. Hille w kantorz fabryki W-go Bredsznajdra ul. Łódzka 265 w Zgierzu. 1148

J. Kukuła

Mikołajewska 30
Fabryka Rowerów „Burza”

poleca najlepsze rowery. Wszelkie przybory i części na składzie. Przyjmuje do posrebrzania, montowania i t. d. 1005

**KASZEL UPORCZYWY, KATAR ZANIEDBANY, NIEŻYT
OSKRZELI, KATAR, POZOSTAŁOŚĆ PO INFLUENZY
BYWAJĄ USUWANE DZIĘKI UŻYCIU
CAPSULEK COGNET**
Jest to lek znakomity przeciwko wszystkim
CHOROBYM PŁUCNYM
PARYŻ. Rue de Saintonge, 48 i wszystkie apteki.

Ogłoszenie o licytacji.

Komisarz sądowy Piotrkowskiego Sądu Okręgowego S.S. Sitkiewicz zawiadamia, że dnia 316 kwietnia 1913 r. o godzinie 10-ej rano w osadzie Konstantynów, powiatu Łódzkiego, dom Frenkla, przy ulicy Łódzkiej, odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji, ruchomości Samuela Winklera, składających się z warsztatów tkackich mechanicznych, treibmaszyn, szpulmaszyny, drewnianych wałców, elektrycznych lampek i innych przedmiotów. 1224

Potrzebny jest młody człowiek

do lepszych robót kantorowych, oraz do odwiedzania miejscowej klienteli. Wymagana kaucja. Oferty składać u B-ci Kieszkowski, Piotrkowska 215, między 7 a 8 wiecz. 1222

W dniu 6 lutego r. b., została otwarta przy ulicy Zgierskiej № 64, Kasa pożyczkowa p. n.

Bałucki Lombard Prywatny.

Pod zastaw przyjmuje wszelkiego rodzaju towary i przedmioty wartościowe. Biuro otwarte codziennie od 9 rano, do 4-ej po południu. 715

Magazyn kapeluszy damskich F. CHLEBOWSKIEJ,

istniejący od lat 10.

Poleca galanterię: kołnierzyki męskie i damskie, mankiety, krawaty, zaboty, szale wieczorowe, serdaki, rękawiczki, męskie i damskie chusteczki, i wszystko w zakres galanterii wchodzące. 3855

Benedykta № 35. ŁÓDŹ. Benedykta № 35.

Kto

chce uniknąć tandety tak w obecnych czasach rozpowszechnionej w Łodzi i mieć fotografię prawdziwie artystycznie wykonaną i trwałą, i po cenie możliwie niskiej, otrzymać może w powszechnie znanym od lat 20 w Łodzi zakładzie fotograficznym p. t.

„A. Piotrowski”, Nowy-Rynek 6,

telef. 26-06 lub w filii

„Marya”, Piotrkowska № 95.

Za prawdziwie artystyczne wykonanie fotografii na Wystawie rzem.-przem. w Łodzi, nagrodzony został medalem złotym.

CENY: tazin fotografii — 4 rb.; tazin pocztówek — 1 rb. 25 kop.; portrety od 1 rb. 50 kop., oprawy w passe-partout. 4010

Zarządzający St. Piotrowicz.

Zjednoczone fabryki Wyrobow Ogniotrwałych dawniej C. KULMIZ

Towarzystwo z ograniczoną poręką.

Główna fabryka: Saarau pod Wrocławiem, założona w r. 1850
Oddziały fabryk: Mark-Redwitz w Bawarii i Halbstadt (Czechy).

Wyroby na wielokrotnych wystawach premiowane.

Ogniotrwałe wyroby wszelkiego rodzaju;
Cegły szamotowe i Kinasowe;
Cegły odporne na działanie kwasów;
Płyty i Murki.

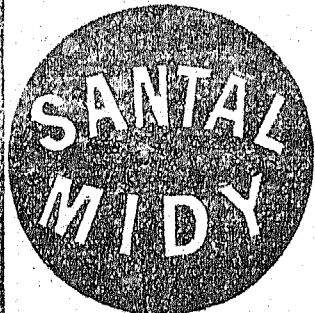
Roczna reprodukcja około 120 milionów kgr. formowanych przedmiotów.—Robotników obecnie około 1.500.

Reprezentant na Łódź i okolice:

B. Łoziński, Łódź—Pasaż Szulca № 3,
Telefon 547. 129

Wymagać podpisu.

Na każdym flaconie wisła
się znajduje wapienno-celaz

Będąc najzwyklej nieszkodliwym
zawiera
Santal w stanie czystym

**= SZYBKIE =
I ZUPEŁNE
WYLECZENIE**

(Bez kuby — bez wstrzykiwań)

świeżych i zastarzałych
rzępczek

na każdą
Rupaulce

znajduje się
na każdej MIDY

SKŁAD: w Głównych Aptekach,
Królestwa Polskiego

Skład Główny w Paryżu: 8, rue Vivienne

911

H. Janota - Bzowski

inżynier m. Łodzi
powrócił.

Przyjmuje interesantów od g.
4—5 po południu. Cegielnia-
na 114 m. 5. 1055

Sprzedawca

zdolny i ustosunkowany w bran-
ży kolonialnej z kaucją do ty-
siąca rubli potrzebny na stałą
pensję i prowizję. Zgłoszenia
osobiste, Piotrkowska 55, m. 7,
od 9—10 wiecz. 1246

3 furgony

piekarskie do sprzedania 2 mnie-
sze. Wiadomość Rokicińska 16,
w Piwiarni. 1248

Jest do sprzedania

6 mórg ziemi

szlacheckiej. Budynki nowe, przy
szosie. 3 wiorsty za Rudą. Cena
3600 rb. Wiadomość: Szosa Pa-
bianicka 38, u gospodarza. 1220

Wyżek zaginął

w niedzielę maści białej w bron-
zowe łaty, na głowie ma brodawkę
wabi się „Bekas”. Łaskawo-
go znalazcę uprasza się o odpro-
wadzenie takowego za dobrą na-
godą. Pasaż-Mayera № 2,
Grand-Hotel, Bucholtz. 1256

Skwerowa № 18, Telef. 18-08.
Konstantynowska 14 Telef 13-36.

Przeciw kokułuszowi, przy kaszlu,
astmie, emfizemie, katarach krta-
ni, oskrzeli i chorobach płuc,
wzbudza apetyt. Uspokaja nerwy,
„Kosulin” aptekarza J. Saskie-
go w Brześciu Lit. Pozwolenie
Rady Medycznej za № 847. Grand
Prix w Hadze. — Cena flakonu 1 rb.
Żądać wszędzie. — W Łodzi n
Spiessa 1369—4—1

**NIE ZANIEDBUJcie NIGDY PRZEZIEMBIENIA
I ZAŻYWAJcie NATYCHMIAST
TRISAN D'HOMMELA**
PRZY KASZLU, CHRYPKIE, KATARZE I WOGÓLE CHOROZACH
ORGANÓW ODECHOWYCH I GARDŁANYCH.
PROSIMY ŻAĆ IMIĘ D'HOMMELA.

119

III-cie Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe

zaprasza pp. członków na roczne

Ogólne Zebranie

odbyć się mające w niedzielę, dnia 13 kwietnia r. b. o godz. 2-ej
po południu w sali Stowarzyszenia majstrów Nowy Rynek № 6.

Porządek dzienny:

- 1) Zagajenie posiedzenia i wybór prezydium;
- 2) Odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej;
- 3) Odczytanie i zatwierdzenie sprawozdania za rok 1912;
- 4) Zatwierdzenie budżetu na rok 1913;
- 5) Wybór 2-ch członków Zarządu i jednego członka Rady;
- 6) Wybór 3-ch członków Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wnioski członków.

1150

Niesumienny pracownik

Niniejszem zawiadamiam szanownych moich odbiorców, że pra-
cownik mój, **Józef Kłos**, nadużywając mego zaufania przestaje
z dniem dzisiejszym pracować u mnie. 1266

Łódź - Bałuty

Z poważaniem Wojciech Tataj

Zawadzka 10

SZKOŁA KROJU i SZYCIA

A. W. i Z. GABLER

PIOTRKOWSKA № 87

Nagrodzona na wystawie w Rostowie Medalem i dyplomem.
Tamże zostały otwarte kursa dla pracujących po niższej
cenie, i każda szosta uczennica **darmo**. Przy szkole pra-
cownia, gdzie uczennice nabierają wprawy i gustu. Kursa
wieczorne, fasony podług miary. Żurnale i Manekiny na
składzie. 1280

Polecamy pracownię sukien, kostymów i okryć damskich, Przejazd 48, (II-le piętro) „Stanisławy” Żurnale paryskie i wiedeńskie.

LETNIE MIESZKANIA

składające się z 1, 2 i 3-ch pokoi z kuchniami i balkonami w mu-
rowanej wili, otoczonej lasiem i parkiem w malowniczej zadrze-
wionej okolicy 5 stawów, łązienka. Ceny niskie, od 25 do 150 rb.
Nabiał i produkty na miejscu. Konie do dyspozycji. Dojazd na
miejsce wygodny. szosą, od stacji tramwajowej w Konstantynowie
1 i pół wiorsty.

Wiadomość w Józefowie, u T. Urbankiewicza. 1198

Pierwsza Łódzka chrześcijańska Elektryczna Fabryka Cukrów

Nagrodzona Wielkim Srebrnym Medalem na wystawie Rzemieślni-
czo-Przemysłowej w Łodzi

T. Dąbrowski i S-ka

w Łodzi Widzewska 104

Poleca swe wyborowe wyroby codziennie świeże

5301

Eleganckie Ubiorry Męskie

zupełnie odpowiednie na każdą figurę, wykony-
wa z najwykwintniejszych angielskich nowości. 521

ALBERT NIEGEL
KRAWIEC

WROCLAW

12. ULICA JUNKERN 12.

naprzeciw Kisslinga

Gotujecie na gazie!

Czysto,
wygodnie,
hygienicznie,
tanie.

Gazowe kuchnie w wielkim wyborze
na składzie.

1045

Gazownie miejskie w Łodzi, Targowa 34.

CENTRALNA KLINIKA chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. KONSULTACJA BEZPŁATNIE. WYRWANIE ZĘBA 15 KOP. SZTUCZNY ZĄB 65 KOP. PRZERÓBKA I REPARACJE ZĘBÓW 50 KOP. Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. Przyjmują tylko skończeni lekarze-dentyści.

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 143. Ogólnie znana lecznica zębów lekarza d-ty H. Pruss.

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu. Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów. Plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote mosty. Reparaty sztucznych zębów na poczekaniu. Ceny bardzo niskie.

PIERWSZA LECZNICA lekarzy specjalistów dla przychodzących chorych

Piotrkowska 45 (róg Zielonej).

Wewnętrzne i nerwowe dr. Szwarwasser od 10 — 11 i 4 — 5 codziennie.

Choroby skórne i weneryczne dr. L. Prybucki codziennie od 1 — 2 i od 8 — 9 wieczorem. 3861

Choroby chirurgiczne dr. M. Kantor od 2 — 3 codziennie.
Choroby kobiece dr. M. Paplarny od 3 — 4 codziennie.
Choroby oczu dr. B. Donchin. Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 9 — 10 rano. Niedziela, piątek, sobota od 1 — 2 po poł.
Choroby nosa, uszu i gardła dr. C. Bium. Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 1 — 2. Piątek, sobota, niedziela od 9 — 10 rano.
Choroby dzieci, miejsca porad dla matek dr. Lipszyc codz. od 1 — 2.
Analiza krwi, wydzielin, moczu. Badanie mamek.
Porada dla niezamożnych 50 kop.

AGATOL Najlepszy proszek 20 i 35 k.
do zębów pasta 20 k.
St. Górskiego, Warszawa, Leszno 12. eliksir 30 i 50 k.
Odnaczony na 6 wystawach najwyższymi nagrodami za skuteczne i antyseptyczne działanie, jako najlepszy środek do czyszczenia zębów i konserwowania dziąseł. Odnacza się silnym i przyjemnym aromatem, dezynfekuje i odświeża jamę ustną, chroni zęby od przedwczesnego próchnienia i bólu, dając im zdrowy i biały wygląd.
Zadać wazodziel 2607-10

Tania wyprzedaż!!!

wszystkich znajdujących się na składzie towarów, po bardzo przystępnych cenach: na płaszcze od kurzu, letnie kostiumy, ubrania dziecięce etc.

Muśliny wełniane w nadzwyczaj bogatym wyborze po 40 i 50 kop. arszyn.

Materiały na kostiumy i ubrania ze sztuki po bardzo tanich cenach.

Wólczańska 95, I piętro
O. BAUMOWA.

Tanio, dobrze,
nawet bez
PIENIĘDZY!!!
powierzchnie znana firma
Sprzedają na sezon 1913 r. nowe
typy rowerów:
Szosowe, wyścigowe i damskie
najpiękniejszych w świecie wy-
robionych angielskich marek B. S.
A. Triumph, Raleigh, Rudge-
Worth i Ormonde po niezwykle przy-
stępnych cenach, a także na wa-
runkach rozplaty do 30 miesięcy,
począwszy
od 3.50 kop. miesięcznie.
Ceny got. od rb. 65.

Największy dom Auto-
bilowo-Rowerowy
„The New
Maison-Ormonde”
Warszawa, Nowy Świat 72.
Oddział w Łodzi, ul. Spaco-
rowa № 40.
Cenniki bogato ilustrowa-
ne bezpłatnie. 881

Mam zaszczyt zawiadomić Sz.
Klijentelę, iż zakład powozowy
egzystujący od 1893 r. I. Dryn-
kowskiego, przeniesiony został
z dniem 1 kwietnia r. b. na ulicę
Mikołajewską № 56, jednocześnie
został otwarty oddział specjalny
kucia koni, sposobem an-
gielskim, także do sprzeda-
nia powozów i bryczek elegancko
wykończone nowego fasonu.
Z poważaniem I. Drynkowski.
1214

Powrót ze służby wojskowej.

„Jeżeli zwracam się do pana, to z powodu syna mego, który kaszle od czasu powrotu z wojska, przebieł się bowiem na służbie i został źle wyleczony. Co rano kaszle około godziny wydziałając z trudem znaczną ilość flegmy i śluzu, po śniadaniu kaszel uspokaja się. Gdy tylko następują pierwsze chłody kaszel się wzmacnia, a gdy się ociepla chory czuje się lepiej i kaszel się zmniejsza. Mimo to syn mój czuje się dobrze. Ma dobry apetyt. Rodzice jego nie cierpieli nigdy na kaszel, w rodzinie nie było chorych na płuc. Jedną z naszych dobrych znajomych została wyleczona pastylkami Gayot'a (przejmnie proszę o nadesłanie mi tychże).

Podpis: Marie Desnoix, 125, ul. de Sévres. Paryż”.

Desnoix.

Aptekarz, do którego był skierowany list z dnia 19-go października 1896 r. wysłał niezwłocznie żądany flakon.

Po upływie zaś kilku tygodni p. Desnoix napisała do niego co następuje:

„21-go listopada 1896 r. Panie Gayot, gdy syn mój zaczął zażywać nadesłane mi kapsułki dziegciowe Gayot'a, flegma połączona z śluzem przestała się wydzielać i wkrótce kaszel znikł zupełnie, powrócił rychło do siły i po zżyciu tego doskonałego środka przez pewien czas został zupełnie wyleczony.

Zażywanie kapsułek dziegciowych Gayot'a po 2—3 po każdym jedzeniu, wystarcza do wyleczenia w krótkim czasie najpoważniejszego kataru i najbardziej zadawnionego bronchitu. Zdarały się nawet wypadki uleczenia zdeklarowanej gruźlicy, dziegieć bowiem wstrzymuje rozkład płuc przez tuberkuly, zabijając szkodliwe mikroby, stanowiące przyczynę tego rozkładu. Jest to bardzo proste i wytlumaczone. Najlepiej katar, o ile będzie zaniedbany, może przejść w bronchitis.

Dlatego też, najlepiej walczyć z chorobą w samym jej zarodku, zażywając kapsułki Gayot'a, zawierające dziegieć, otrzymany ze specjalnego gatunku sosny morskiej, która rośnie w Norwegii. Kapsułki te przygotowują się podług przepisu samego wynalazcy Gayot'a, czem tłumaczy się ta okoliczność, że tylko te kapsułki są skuteczne, wszelkie zaś podrabianie są bezwartościowe. Kapsułki Gayot'a są okrągłe, wielkości grochu, dają się łykać z łatwością z odrobiną wody. Są do nabycia we wszystkich lepszych aptekach. Zachwalany w sprzedaży ten lub inny produkt, zamiast prawdziwych kapsułek dziegciowych Gayot'a, należy we własnym interesie odrzucać.

Żądajcie stanowczo, aby wam dano prawdziwe kapsułki Gayot'a. Ażeby uchronić się od wszelkich pomyłek prosimy zwracać uwagę na etykietę na flaconie. Na prawdziwych kapsułkach Gayot'a znajduje się napis wynalazcy Gayot'a grubym i tłustym pismem oraz podpis tegoż w trzech kolorach: fiołkowy, zielony i różowy na ukos etykiety, również adres laboratorium: Dom Handlowy L. Frère 19, rue Jacob, Paryż.

Prócz tego należy pamiętać, że prawdziwe kapsułki Gayot'a nie są czarne, przeciwnie zaś nadzwyczaj białe i na każdej kapsułce odtworzony podpis „GUYOT”. Cena kapsułek Gayot 1 rb. 25 kop. za flakon.

Kuracja kapsułkami Gayot'a wynosi mniej, niż 10 kopiejek dziennie, a wyzdrowienie zapewnione.

P. S. Osoby, które nie mogłyby połykać kapsułek, mogą je zastąpić Smolą Gayot'a w stanie płynnym, biorąc to lekarstwo w szklance wody, lub innego płynu do picia, którego więcej zawartość jednej łyżeczki od kawy; skutek zbawienny tego środka będzie ten sam jak zażywanie kapsułek i uzdrowienie nastąpi niezawodnie.

Cena płynnego dziegciu GUYOT 1 rb. 10 k. za flakon.

Sprzedaż na składzie: Dom Handlowy L. Frère, № 19, ulica Jacob, w Paryżu i we wszystkich lepszych aptekach całego świata. Do nabycia w większych aptekach i składach aptecznych. 3416

NIE DAJCIE SIĘ OSZUKAĆ!!!

Żądajcie wszędzie i kupujcie tylko angielskie patentowane gumki do obcasów

„Derma-tine”
ciesząc się ogólnym uznaniem, gdyż są najlepsze, bo najtrwalsze!

Uwaga! Ponieważ pojawiły się podrabiane gumki podobnego wyglądu i nazwy, stanowiące liście naśladownictwo, należy przy kupnie zwrócić uwagę na napis „DERMATINE”, oraz na znajdującą się na odwrotnej stronie gumki markę ochronną, przedstawiającą głowy

PSA i KOTA. 941

Sprzedaż hurtowa w Łodzi: M. Sztucki, ulica Nowomiejska № 4
C. Mędrowski, ul. Drewnowska № 17
w Warszawie: Franciszek Roman Kotowicz, Jasna 13.

Tea masło roślinne

konsumuje się do bułeczki i do chleba do smarzenia jak również i do pieczenia.

Tea masło roślinne

jest bardzo smaczne i zamienia najlepsze masło śmietankowe.

Tea masło roślinne

jest wyrób orzechowy, dlatego bardzo pożywny i łatwo strawny.

Tea masło roślinne

jest ekonomiczne, bo cena jego jest tylko kop. 35 za funt, czyli 18 kop. za pół funta.

Tea masło roślinne

jest do nabycia we wszystkich sklepach kolonialnych.

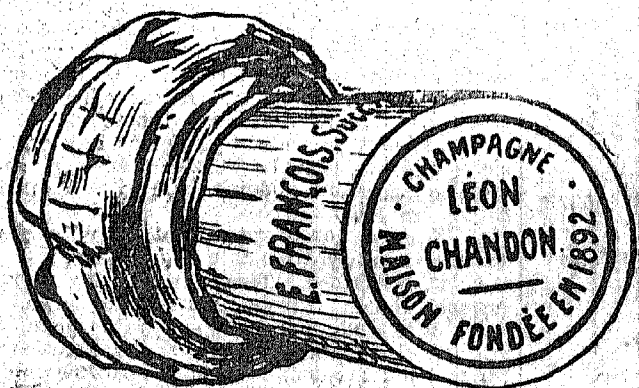
Łódzka Fabryka Masła Roślinnego.**Piękność**
najdoskonalsza!**Różane MYDŁO KRYSTAŁOWE**

odróżnia się od wielu innych podobnych wyrobów obfitą zawartością gliceryny, szczególnej dobroczynnie działającej na skórę. Używane stale nadaje skórze i barwie twarzy tę delikatność, gładkość i elastyczność, które uważane są za istotne oznaki nadzwyczajnej piękności. Cudowna, miękka piana. Zużywa się oszczędnie. Piękny zapach. Niezbędne do celowego pielęgnowania ciała i płci. Cena 25 kop. Prawdziwe tylko z zatwierdz. prawnie

FERD. MÜHENS
Perfumerya № 4711.Kolonja n.R. — Ryga.
Dost. Dworu, Jego Ces.
Mości Cesarza
Wszelchroty
Założ. w r. 1798.

Dostać można wszędzie.

Dystylarnia parowa. Reprezentant F. JANKOWSKI, Warszawa, Marszałkowska 130.

569

Łódzka Główna Agentura
Towarzystwa Ubezpieczeń „ROSSYA”**Wilhelm Hordliczka****ulica Piotrkowska № 106**

1054

Przyjmuje Ubezpieczenia od nieszczęśliwych **WYPADKÓW**.
Inkasentów z roczną opłatą premii i **Pasażerów**
od katastrof kolejowych z **jednorazową** opłatą
premię na **całe życie**, a także robotników na budowlach.

Kto cierpi na odciski lub też na brodawki, niech natychmiast używa amerykańskiego środka „CORRICIDE” De Keene firmy „The Keene Co. w New-Yorku”, a wtedy w przeciągu 3-ech nocy uzyska zupełne wyleczenie. Tysiące podziękowań! Skutek zapewniony! Nieszkodliwość zagwarantowana! Do nabycia we wszystkich aptekach, składach aptecznych i perfumeryach po zniżonej cenie (celem wypróbowania) tylko do 1 stycznia 1914 z 60 k. na 35 k. Generalna reprezentacja na całą Rosję: H. Neuman, Łódź, Piotrkowska 89, tel. 16-20.

525

DLA pp. OGRÓDNIKÓW

Do wydzierżawienia 7 mórg (3 morgi młodego ogrodu owocowego) ze wszelkimi zabudowaniami gospodarczymi **zaraz lub od jesieni** przy Rudzie Pabjanickiej w „Gospodarzu”. Wiadomość właścicieli Łaskiego, Górny Rynek № 5.

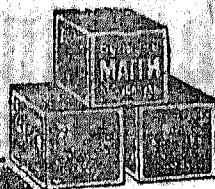
1194

Kontakt odpowiedzialny **St. Łapiński.**

W łodzi „Rozwoju”, Przejazd № 8.

Wydawca **W. Czajewski**

lecz tylko
Maggi
buljon w kostkach
gdzie ten jest
przecież najlepszy!

3086 Obwieszczenie.

DYREKCJA

Towarzystwa Kredytowego

Miasta Łodzi.

W uzupełnieniu obwieszczenia swego z dnia 12 marca r. b. za № 2827, Dykcja Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi, podaje do publicznej wiadomości, iż wskutek złożenia przez stowarzyszonych, dodatkowych wniosków na zwyczajne ogólne zebranie członków Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi, odbyć się mające w dniu 2 (15) kwietnia 1913 r. o godzinie 4 po południu, w domu przy ulicy Średniej pod № 427-19, porządek dzienny tegoż przedstawia się ostatecznie jak następuje:

- 1) Sprawozdanie Dykcji Towarzystwa za rok finansowy 1911-12.
- 2) Projekt do etatu na rok finansowy 1912/13.
- 3) Wybór jednego dyrektora w miejsce wychodzącego po trzechletniej kadencji — S. Rosenblatt.
- 4) Wybór dwóch zastępców dyrektorów w miejsce wychodzącego po trzechletniej kadencji — Leopolda Zonera oraz wskutek śmierci Karola Wutke.
- 5) Wybór trzech członków Komitetu Nadzorczego w miejsce wychodzących po trzechletniej kadencji: Karola Klukowa, Engelberta Tischera i Jakóba Hirszberga.
- 6) Wniosek 23-ch stowarzyszonych w przedmiocie zmiany ogólnych zebrań członków Towarzystwa przez zebrań reprezentantów.
- 7) Wniosek 39-ju stowarzyszonych, aby wydawanie pożyczek na nowe budowle wstrzymane zostało na pewien czas, wobec nadprodukcji nowych domów i znacznej ilości lokalów niezajętych.

p. o. Prezesa: **M. Sprząozkowski**
Dyrektor biura: **L. Gajewicz.**

Łódź, d. 2 kwietnia 1913 r.

1021